

Bridget O'Connor

ZASTAVE

Mag. Tina Kosi, upravnica
Dr. Borut Smrekar, pomočnik upravnice
Janez Pipan, režiser
Tatjana Doma, dramaturginja
Miran Pilko, tehnični vodja
Jože Volk, lektor

Jerneja Volfund, vodja programa
Telefon +386 (0)3 4264 214
Faks +386 (0)3 4264 220
E-naslov jerneja.volfund@slg-ce.si

Barbara Herzmansky, vodja marketinga in odnosov z javnostmi
Telefon +386 (0)3 4264 205, +386 (0)51 651 821
E-naslov barbara.herzmansky@slg-ce.si

Urška Zimšek, blagajničarka
Telefon +386 (0)3 4264 208
E-naslov blagajna@slg-ce.si
(Blagajna je odprta vsak delavnik
od 9.00 do 12.00 in uro pred predstavo.)

Tajništvo
Janja Sluga, poslovna sekretarka
Telefon +386 (0)3 4264 202
Faks +386 (0)3 4264 220
Centrala +386 (0)3 4264 200
E-naslov tajnistvo@slg-ce.si

Spletna stran www.slg-ce.si

Ustanovitelj SLG Celje je Mestna občina Celje.
Program gledališča finančno omogoča Ministrstvo za kulturo RS.

SVET SLG CELJE
Tatjana Doma, Miran Gracer, Zdenko Podlesnik (predsednik),
Stane Seničar, mag. Anton Šepetavc

ČLANI STROKOVNEGA SVETA SLG CELJE
Milena Čeko Pungartnik, Marijana Kolenko, prof. dr. Radko Komadina,
Minca Lorenci, Barbara Medvešček, dr. Katja Mihurko Poniž
(predsednica)

Bridget O'Connor

ZASTAVE

(The Flags)

Drama

Prva slovenska uprizoritev

Prevajalka **Tina Mahkota**

Režiser **Matjaž Latin**

Dramaturginja **Tatjana Doma**

Scenograf **Marko Japelj**

Kostumografinja **Maja Ballund**

Avtor glasbe **Sebastijan Duh**

Oblikovalka videa **Vesna Krebs**

Lektor **Jože Volk**

IGRALCI

Howie Andrej Murenc

JJ Vojko Belšak

Brendan Renato Jenček

Punca Minca Lorenci

Kitara **Igor Bezget**

Vodja predstave **Zvezdana Kroflič Štraki** • Šepetalka **Breda Dekleva** • Lučni mojster **Vlado Lipovec** • Tonski mojster **Drago Radaković** • Rekviziter **Emil Panič** • Dežurni tehnike **Branko Pilko** • Šivilje **Dragica Gorišek**, **Marija Žibret**, **Ivica Vodovnik** • Frizerki **Maja Zavec**, **Marjana Sumrak** • Garderoberke **Melita Trojar**, **Mojca Panič**, **Zdenka Andrelič** • Odrski mojster **Gregor Prah** • Tehnični vodja **Miran Pilko** • Upravnica mag. **Tina Kosi**

Premiera 27. novembra 2009

»Zakaj ni moje življenje takšno, kakršno si zaslužim?«

Intervju z Bridget O'Connor

Bridget O'Connor je izdala dve zbirki kratkih zgodb (*Here Comes John* in *Tell Her You Love Her*), njene kratke zgodbe so objavljene tudi v številnih antologijah. Napisala je več radijskih iger in dramo *The Lovers*. Je soavtorica drame *News From the Seventh Floor*. Za *Zastave* je prejela nagrado Pearson Playwright Award. Bila je tudi koscenaristka filma *Sixty Six* (*Working Title*). Trenutno se ukvarja s pisanjem filmske priredbe za filma *Tinker Tailor* (*Working Title*) in *Three Musketeers* (Warner Bros). Piše tudi kratke zgodbe, ki bodo izšle v novi zbirki.

Nam lahko na kratko predstavite drami, ki ste ju napisali pred *Zastavami*; to sta *The Lovers* (*Ljubimca*) in *News From The Seventh Floor* (*Novice iz sedmega nadstropja*)?

News From the Seventh Floor sem napisala s svojim partnerjem Petrom Straughanom. Gre za besedilo, napisano za točno določeno prizorišče, in sicer je bila to znana veleblagovnica tik pred zaprtjem. Gledalci so se sprehajali po različnih nadstropjih zgradbe in postopoma odkrivali zgodbo. V predstavi smo uporabili veliko različnih zaslonov in videa, izrabili pa smo tudi različne atmosfere, ki jih je zbudala velika in tiha veleblagovnica. Bila je fantastična izkušnja.

The Lovers pa je klasično dramsko besedilo. Dogaja se v Newcastlu. Govori o dveh žigoljih; prvi je starejši moški, ki izgublja vid, drugi pa je zelen vajenec, ki ga stari najame za delo, zanj skrbi in postane sčasoma odvisen od njega.

Katere teme vas pri dramskem pisanju najbolj vznemirjajo? Zanimajo me odnosi med ljudmi, ki so jih v sobivanje prisilile okoliščine, ne lastna želja. Pa tudi teme tovarštva in izdajstva, takšne velike teme.

Večina kritikov je vašo igro *Zastave* označila za komedijo. Ste z *Zastavami* res želeli napisati predvsem komedijo?

Da. Predvsem sem hotela napisati nekaj takega, da bi se ob pisanju tudi sama zabavala. *Zastave* sem si sprva zamislila kot hrupno burko ali farso, toda že v prvi verziji je prišlo na površje, da so stiske likov precej mračnejše in bolj intenzivne. Začutila sem, da je njihova osrednja dilema predvsem tragična: »Zakaj ni moje življenje takšno, kakršno si zaslužiš?« Človek upa in sanja in čaka, da se mu bo nekaj zgodilo.

Nekje sem prebrala, da ste *Zastave* kot nenaročen rokopis poslali v gledališče Royal Exchange Theatre v Manchestru, kjer so se odločili, da ga bodo uprizorili. Nam lahko poveste več o nastanku igre – od kod ideja, navdih, vaše želje ob pisanju?

Ko sem pisala *Zastave*, sem se preselila na Irsko. Rodila sem otroka, punčko, in zdelo se mi je, da je pravi čas, da se preizkusim v samostojnem pisanju za oder. Veliko sem premišljevala tudi o svojem otroštvu in o dolgih poletjih, ko smo na Irskem taborili na čudovitih plažah, pa o tem, kako neznansko svetli so se zdeli tisti dnevi, in kako se ti zdi, ko si majhen, vse mogoče. Tudi osebe v *Zastavah* hrepenijo po tistih plažah in po nedolžnosti tiste vrste, kajti tega nimajo: prepričani so, da si zaslužijo nekaj boljšega. V ugodnejših okoliščinah bi bili lahko vsekakor bistveno boljši ljudje. Zamislila sem si osrednjo podobo barake. Nekaj let prej sem bila namreč na nekem otoku blizu irske obale, kjer sem videla res grdo plažo, nastlano z avtomobilskimi karoserijami, in

ta podoba me je dobesedno zasledovala. Tista čudovita plaža je postala sanjska dežela, po kateri tako močno hrepenijo liki v drami. Kadar pišem kratke zgodbe, je ena od stvari, ki me zanimajo, ravno hermetični svet likov, njihovo hotenje, da bi ozko zaprli svet okoli sebe.

Sprva sem si v *Zastavah* zamislila lika postavnih reševalcev iz vode, neke vrste standardni material, če se tako izrazim. Ko pa sem začela pisati, sem začutila, da bi se morala lika ujemati z njunim okoljem in biti tudi njegov odsev. Reševalca iz vode sta nekakšna nasedla kita na svoji plaži in se pri svojem delu ne odlikujeta ravno najbolje. Ko sem idejo razvijala, se je izkazalo, da moram ugotoviti, kaj vse še skrivata v sebi.

Kako dolga je bila torej pot od prvega osnutka *Zastav* do premiere?

Najprej je trajalo skoraj eno leto, da so *Zastave* prišle na vrh kupa rokopisov v Royal Exchange Theatre, potem pa še eno leto, da sem rokopis dodelala. Se pravi, da niti ne tako dolgo. V tistem času, še pred premiero, pa sem se tudi že preselila nazaj v Anglijo.

Zastave so v Manchestru najprej uprizorili na malem odru, v Studio Theatre, kmalu pa so jih predstavili na veliki oder. Od takrat so doživele kar nekaj novih uprizoritev.

So liki v *Zastavah* popolnoma izmišljeni ali jih navdihujejo resnični ljudje?

Liki so izmišljeni, temeljijo pa na meni.

Meni se zdi, da so *Zastave* smešne le na površini. Zdi se mi, da lahko pod komično površino berem zgodbo o životarjenju dveh moških v najboljših letih, ki nista sposobna zares zagrabiti življenja v svoje roke. Ob streljanju galebov sanjarita o službi na najlepši plaži, za katero pa se v resnici nista pripravljena dosti potruditi. Se vam zdita *Howie* in *JJ* bolj komična ali bolj tragična? Mislim, da *Zastave* najbolje funkcionirajo kot drama o dveh naslednjih moških, ki ju družni in veže njuna situacija, pa tudi skupna mračna preteklost. Upam pa, da delujejo tudi na drugih ravneh. V nekem smislu je to zelo običajna situacija: človeka, ki sovražita svoje delo, hkrati pa je njuno delo njun celotni svet.

Na splošno imam rada črne komedije in mislim, da je komedija precej bolj smešna, če ima grenak priokus.

Vse štiri osebe v *Zastavah*, ki s svojimi odličnimi dialogi zbudijo smeh, so tragične ali pa, vsaj na neki način, žalostne – *Howie* je osamljena sirota, *JJ* v resnici izkorišča vse ljudi na svoji poti, da bi dosegel, česar si želi, *Brendan* prinese žalost v svoji zgodbi o dogodku na plaži, *Uršula* pa trpi zaradi strtega srca. Zakaj toliko grenkobe v navidez vedri komediji o dveh čudaških reševalcih, ki sebe vidita kot reševalca iz nadaljevanke *Obalna straža*? Ne vem, če je v *Zastavah* res toliko grenkobe oziroma celo preveč grenkobe. Rada imam temo in rada imam mračne štose. In zdi se mi, da je nekaj mračnega v ljudeh, ki se počutijo, kot da so v zaporu, in so prepričani, da obstaja prava svoboda onkraj njihovega trenutnega življenja in da jih neverjetna sreča

čaka, če bodo kdaj dospeli v obljubljeno življenje. Pri takih likih hitro sprevidiš, da svojo temo vlačijo vsepovsod s seboj – tudi če bi dobili službo, po kateri tako zelo hrepenijo. Mislim, da me v *Zastavah* ni zanimalo, kako spremeniti like ali kako jih odrešiti. V veliki meri se popolnoma zavedajo, kaj so storili in kdo so. Njihove sanje pa je treba braniti, in oni sami so pripravljene storiti vse, da bi svoje sanje ohranili, in prav to je tisto, kar izverno o njih.

JJ in *Howie* prenehata biti simpatična 'luzerja' v trenutku, ko pustita utoniti *Brendana* in ko postaneta človeka brez morale. Njuno končno dejanje postavlja celotno dogajanje *Zastav* v drugo luč. Sta *Howie* in *JJ* povsem moderna individuuma, ki sta za dosego svojega cilja pripravljena storiti vse, ali pa sta preveč butasta, da bi se zavedala posledic svojih dejanj?

V bistvu ne mislim, da sta tako zelo butasta. Storitita, kar je pač potrebno storiti. Dobro vesta, kaj se bo zgodilo: prišel bo novi inšpektor in onadva ga bosta čakala. Kralja svojega sveta sta in na neki način hočeta ostati v svojem kraljestvu, pa čeprav hrepenita po drugem, boljšem kraljestvu.

Kakšni časi so bili, ko ste pisali *Zastave*? Mislim na vaše osebno obdobje in tudi na ekonomsko-politično situacijo države. Je bil to še vedno čas visoke gospodarske rasti Irske?

Ko sem pisala *Zastave*, sem sicer res živela na Irskem, a sem se približno po enem letu preselila nazaj v Anglijo, zato bi to težko komentirala. Na Irskem sem bila zmeraj

zgolj obiskovalka in tam nikoli nisem živela kot stalna prebivalka.

Kar pa zadeva mene osebno, naj povem, da sem *Zastave* napisala leto dni po tistem, ko sem doživljala velike spremembe. Okrevala sem po dolgotrajni bolezni, rodila sem, preselila sem se iz ene države v drugo. Zame je bilo to precej samotno obdobje, hkrati pa tudi zelo ustvarjalno, in če ne bi toliko deževalo, bi bila najbrž še vedno na Irskem.

Ste sodelovali pri nastajanju krstne uprizoritve v Royal Exchange Theatreu? Če ste, nam prosim povejte več o tej izkušnji.

Da. Ekipa v Manchestru je bila zelo odprta in me je, začetnico na področju dramskega pisanja, gostoljubno sprejela. *Zastave* so dobile dokončno obliko prav v gledališču. Tudi z režiserjem in scenografom sem imela zelo dober in ustvarjalen odnos. Srečo sem imela, da sem lahko delala z njima.

Kakšni so bili vaši občutki ob ogledu krstne uprizoritve? Ste bili zadovoljni z njo?

Zelo. *Zastave* so igrali na malem odru, publika je sedela na stoli ob robu plaže. Krasen večer je bil.

Kaj trenutno počnete? Pišete kaj novega za gledališče?

Zaposlena sem z več projekti. Pišem scenarije, pa tudi dve drami čakata, da se bosta sami napisali. In tudi prozo pišem.

Oktober 2009

Spraševala **Tatjana Doma**

Prevedla **Tina Mahkota**

Tatjana Doma

Sodobna irska dramatika in čudaški sanjači

V devetdesetih letih 20. stoletja se je uveljavila mlajša generacija irskih dramatikov, ki so s svojim pisanjem zasloveli izven meja svoje domovine. Irska dramatika postane izvozni artikel, ki irske avtorje proslavi v Londonu in New Yorku. Najpomembnejši štirje predstavniki mlajše generacije irskih dramatikov, ki so se začeli uveljavljati v tem obdobju, so Conor McPherson (1971) z uničenimi moškimi liki in njihovimi zanimivimi zgodbami, Sebastian Barry (1955) in Marina Carr (1964), vsi trije so bili rojeni in so odraščali na Irskem, ter Martin McDonagh (1970), v Londonu rojeni član irske diaspore, s svojimi črnimi komedijami.

Irski dramatik, režiser, scenarist in filozof Conor McPherson je začel pisati za gledališče med študijem in leta 1992 uprizoril svojo prvo monodramo *Rum vodka*. Kmalu zatem je s prijatelji ustanovil gledališko skupino *Fly by Night* in leta 1994 uprizoril svojo naslednjo monodramo *Dobri tat*. Dramo *Jez (The Weir)*, prvo igro z večjo zasedbo, je napisal leta 1997 po naročilu The Royal Court Theatrea in zanjo prejel neverjetno število nagrad (London Critics Circle Award, nagrado časopisa *Evening Standard* za najbolj obetavnega dramatika, nagrado Olivier za najboljšo igro, nagrado

George Devine, nagrado Stuart Parker). S svojim na videz preprostim, nepretencioznim a prepričljivim pisanjem in dobrodušnim humorjem je navdušil tako kritike kot publiko in se najdlje v zgodovini obdržal na repertoarju Royal Court Theatra. McPherson navdušuje predvsem z izjemnim poslušom za ljudi in njihove zgodbe.

V Londonu rojeni Irec Martin McDonagh je v tistem času veljal za enega najobetavnejših mladih dramatikov na obeh straneh Atlantika. Pri šestnajstih je obesil šolo na klin in se prepustil čarom televizije in filma. Pod vplivom filmskih velikanov, kot so Orson Wells, Martin Scorsese, Terence Malick in David Lynch, je začel pisati scenarije in radijske igre, ki so jih uredniki vztrajno zavračali (na radiu BBC so mu zavrnili vseh 22 radijskih iger, dokler mu avstralski radijski postaji nista dveh odkupili in ju predvajali). Ostala mu je dramatika in že prva uprizorjena igra, ki jo je napisal pri triindvajsetih v komaj osmih dneh, mu je prinesla uspeh. *Lepotna kraljica Leenana* (*The Beauty Queen of Leenane*, 1996), v kateri črn humor spretno prepleta z melodramsko srhljivimi obrati, je prejela številne nagrade, med katerimi je potrebno izpostaviti nagrado Georgea Devina za najobetavnejšega dramatika in nagrado časopisa *Evening Standard* za najobetavnejšega novinca. Že v naslednjem letu, to je leta 1997, so v Londonu sočasno igrali štiri njegove igre: Leenansko trilogijo, ki jo poleg omenjene *Lepotne kraljice* sestavljata še *Lobanja v Connemari* (*The Skull in Connemara*) in

Samotni zahod (*The Lonesome West*), ter *Kripla z Inishmaana* (*The Cripple of Inishmaan*), prvo igro njegove druge, Aranske trilogije. S takim številom gledaliških uprizoritev je tedaj komaj sedemindvajsetletni McDonagh dosegel produkcijsko raven samega Shakespeara.

Martin McDonagh si je že s prvima dramama izbral okolje, kamor postavlja dogajanje svojih dram. Njegove igre se dogajajo večinoma v 20. stoletju, v pozabljenih in od boga zapuščenih okrajih severozahodne Irske. Eden ključnih razlogov za njegov silovit uspeh je gotovo pripovedovanje vznemirljivih zgodb. Pomembno vlogo pri tem ima njegovo navdušenje nad filmom. Postopki filmskih scenarijev so mu služili za zgled pri oblikovanju napetega dogajanja z nepričakovanimi preobrti, prežetega z vzdušjem temačnosti, v katerem najglasneje spregovori nasilje, čeprav njegovi povzročevalci nikoli niso enoplastni negativci. McDonagha namreč zanimajo osebe, ki v sebi združujejo dobro in zlo, privlačijo ga posebneži, naj bodo njihovi odkloni od predpostavljene povprečja opazni že pri vsakdanjem vedenju ali pa prikriti, odražajoči se v obliki drobnih bizarnosti ali čustvenih izbruhov.

V devetdesetih letih 20. stoletja se v Severni Irski prične obdobje relativnega miru z manj vsakodnevnega nasilja (vojno stanje je v Severni Irski trajalo od poznih šestdesetih do devetdesetih let 20. stoletja, ko se je hudo nasilje končalo s podpisom mirovne pogodbe leta 1998),

na Irskem pa se začne gospodarski razcvet, ki v državo prinese bogastvo, kar se do tedaj še ni zgodilo. Ta pojav poimenujejo 'keltski tiger', 'gospodarski bum' ali 'irski ekonomski čudež'. S terminom 'keltski tiger' označujejo obdobje hitre ekonomske rasti na Irskem med leti 1995 in 2007, ki se je končalo leta 2008. V tem obdobju se je Irska razvila iz ene najrevnejših v eno bogatejših evropskih držav. Leta 2002 se je po sedmih letih bliskovitega vzpona ekonomska rast upočasnila, kar je sovpadlo tudi s svetovnim negativnim ekonomskim obratom. Od leta 1994 do 2000 je povprečni bruto domači proizvod nihal med 6 in 10 odstotki, v letu 2001 in začetku leta 2002 je padel na 2 odstotka ter kasneje spet zrasel na povprečnih 5 odstotkov. Septembra 2008 je Irska kot prva država Evropske unije uradno razglasila svoj vstop v recesijo in zaključila fenomen 'keltskega tigra'. Januarja 2009 so v uvodniku časopisa *Irish Times* zapisali: »Od keltskega tigra smo prešli v obdobje finančne negotovosti in to z nenadnostjo v stilu potopa Titanica, vrženi iz udobja, celo luksuza, v hladno morje negotovosti.«

Zanimivo je, da so liki sodobne irske dramatike prej omenjenih avtorjev, ki uspejo ravno v času nenadnega gospodarskega razcveta, finančno uničeni in obubožani. Vsi revni liki sodobne irske dramatike opozarjajo na to, da ekonomske ugodnosti 'keltskega tigra' niso enake za vse, da še vedno obstaja določen 'podrazred' ljudi, ki nima prav nobenih

možnosti, da bi se okoristil od dobička ekonomskih in finančnih špekulacij. Tudi ko se začnejo v irski dramatiki pojavljati liki, ki so precej bolj bogati (*Wonderful Tennessee* Briana Friela, 1993, *Ariel* Marine Carr, 2002), ti pričajo o duhovni izpraznjenosti in uničenih medosebnih odnosih, ki jih je bogastvo poslabšalo ne pa izboljšalo.

Devetdeseta leta 20. stoletja so čas, ko začnejo na dan prihajati temne plati irske družbe – na primer veliko število otroških zlorab, kar v več dramah obravnava McPherson. To je tudi čas političnih škandalov in korupcije. V irskih mestih, predvsem v Dublinu, so začele izginjati manjše, domače soseske, namesto njih pa so zrastle poslovni in nakupovalni centri. Sodobna Irska je, tako kot druge države Evrope, začela izgubljati svoje posebnosti. Možno je, da so se ravno zato sodobni irski dramatiki v svojih dramah odločili za intimne »eden na enega« monološke igre. McPherson je v *Jezu to formo* še nadgradil. Celo v njegovih igrah, kjer se ljudje srečujejo in vplivajo drug na drugega, še vedno prevladujejo monologij posameznih likov. Forma McPhersonovih iger opozarja na možnost, da ima irsko gledališče svoje korenine tudi v ljudski umetnosti pripovedovanja zgodb v pubih ali okoli ognjišča. Zanimivo je, da mladi urbani irski dramatiki, za razliko od svojih angleških kolegov, dogajanje mnogih dram postavijo na podeželje.

Britansko dramatiko devetdesetih let prejšnjega stoletja je usodno zaznamovala dramatika, ki so jo poimenovali »shopping & fucking« dramatika, dramatika »krvi

in sperme« oziroma gledališče »u fris«. Najprej se je novi val začel v Angliji in je gotovo pomenil renesanso dramatike in gledališča. Mladi britanski dramatik in tudi avtorji iz drugih evropskih držav so konec devetdesetih v gledališče spet prinesli zgodbe. Jezik je običajno vulgaren, liki govorijo o stvareh, o katerih se naj ne bi govorilo, slačijo se, seksajo, žalijo drug drugega, doživljajo neprijetna čustva, nenadoma postanejo nasilni. Mladi avtorji so presekali z britansko tradicijo realističnega gledališča in v gledališče spet vrnili zgodbe. Njihove zgodbe odsevajo situacijo svojega časa – to so zgodbe o urbanem nasilju, ki ga obvladuje družba poznega kapitalizma, zgodbe o nadvladi materializma, televizije, diskotek in kinodvoran.

Sodobna irska dramatika v primerjavi s sodobno britansko dramatiko prinese nekaj posebnosti: dogajanje dram je pogosto postavljeno v ruralno okolje, v dramah nastopa obubožano vaško prebivalstvo, dramatik pogosto prikazujejo skrajno in pretirano pijančevanje ter nasilje. To gotovo niso bile stereotipne značilnosti v veliki meri urbanizirane in izobražene populacije 'keltskega tigra', kljub temu pa so omenjene posebnosti postale značilne za irsko dramatiko devetdesetih let 20. stoletja. Ironija izhaja iz dejstva, da so igre, ki se pogosto dogajajo na irskem podeželju in izrisujejo zgodbe revnih čudakov, v veliki večini doživele krstne uprizoritve in mednarodni uspeh ravno v času, ko je Irska ekonomsko najbolj cvetela in bogatela.

Bridget O'Connor

ZASTAVE

(The Flags)

Prevod po izdaji: **Faber and Faber, London, 2006**

Krstna uprizoritev: **The Studio, Royal Exchange Theatre, Manchester, 8. marec, 2006**

Prevedla: **Tina Mahkota**

2009

Tu objavljeno besedilo služi izključno v informativne namene. Nakup tega gledališkega lista ne pomeni nakupa uprizaritvenih pravic ali nakupa pravic za kakršen koli drug način razširjanja ali razmnoževanja tega besedila oziroma izvirnega besedila, katerega prevod je.

Agencija za pridobitev avtorskih pravic:

Michelle Kass Associates, 85 Charing Cross Road, London, WC2H 0AA, UK, office@michellekass.co.uk

HOWIE

JJ

BRENDAN

PUNCA

Za Petra in Connie-Rose Straughan

JJ in Howie, prebičana od vetra in umazana, sta reševalca iz vode na drugi najslabši plaži na Irskem.

Vse v igri se zgodi v enem dnevu pred njuno razpadajočo barako. Njen nizek nadzorni stolp je popackan s progami ptičjih iztrebkov, na tleh vseokrog ležijo mrtvi galebi. Naplavljen les. Vedra. Jadralne deske. Smeti. Običajna oprema za reševanje iz vode. Improvizirani pripomočki za dvigovanje uteži. Starinski pisalni stroj je postavljen na narobe obrnjeno vedro, ob njem pa kupi zmečkanih listov.

Na drogu visi zelena zastava.

Sceno sestavlja še dolg jezik grde kamnite plaže, šopi ostre trave, ki štrljijo iz sipin ...

PRVO DEJANJE

Prvi prizor

Polna luč na Howieja, ki sedi na nadzornem stolpu, ob sebi ima puško. JJ sedi na tleh, s hrbtno se naslanja na barako in zavzeto tipka na starinski pisalni stroj. Znamenja njegove vneme – kupi popisanega papirja – so razmetani okoli vrat barake in ob njegovih nogah.

HOWIE: Pa daj mi še enkrat preberi.

JJ: Ne, stari. Samo en nov stavek sem dopisal. Ostalo si pa itak že slišal.

HOWIE: Pa daj no, preberi mi še enkrat. Prej nisem nič slišal. So se te kurbe, galebi, preveč drli. Niti besede nisem slišal, mater, da ne. Da bova videla, kako se sliši.

JJ malce zavrti nazaj valj pisalnega stroja, da bo lahko prebral: Naj ti bo, stari. Po mojem se sliši dobro.

HOWIE: Ja, itak, stari.

JJ: »Direktoratu Oddelka za šport in rekreacijo.«

HOWIE: »Direktoratu«? Kdo je to »direktorat«?

JJ: Brendan.

HOWIE: A-a, stari, nobel. Malo ... malo *slinasto*, ampak v redu. Si ga predstavljaš v tisti njegovi mini pisarni v mestni hiši? *Ga oponaša.* »Kdo je že to, 'direktorat'? ... Spoštovani ...? ... Aja, pa to sem ... to sem jaz.« Si predstavljaš tisti široki, počasni nasmeh na njegovem frisu? Dobro je, stari, zelo dobro, beri dalje.

JJ: »Direktoratu Oddelka za šport in rekreacijo ... Spoštovani ... V prilogi vam pošiljava skupno vlogo za razpisani delovni mesti operativcev v sferi športa in rekreacije ...«

HOWIE: »Operativcev v sferi športa in rekreacije.« Sliši se, kot da sva genija.

JJ: »Kot je razvidno iz priložene vloge, vas želiva Howard Dowd in spodaj podpisani ...«

HOWIE: »Howard Dowd in spodaj podpisani ...« Svetovno, stari!

JJ: »Vas želiva Howard Dowd in spodaj podpisani John-Joseph McKeown razbremeniti bremena

trenutno nezasedenih delovnih mest, zato se prijavljava na le-ti prosti delovni mesti, nastali vsled žalostnih ...«

HOWIE: Vsled žalostnih IN tragičnih okoliščin, stari ...

JJ natipka: »Vsled žalostnih IN tragičnih okoliščin ...« To seka, stari. »Razpisanih na plaži v ...«

HOWIE in JJ: V Banni ...!

JJ: »Na plaži v Banni. Na omenjenem področju delovanja imava veliko izkušenj, saj sva trenutno zaposlena kot operativca v sferi športa in rekreacije v ... v enem izmed naših priljubljenih letovišč.«

Dolga pavza, med katero si JJ prižge cigareto, slišimo pa tudi tuljenje samotnega vetra in galebje vreščanje.

»Najina dela in naloge v največji meri predstavlja reševanje iz vode.« To sem dal z velikimi črkami. »Ter vodenje evidence plime in oseke. Nadziranje.« Vse to z velikimi. »Reševanje iz vode« bom pa tudi podčrtal. *Tipka.* Evo, stari, sem že podčrtal »reševanje iz vode«.

HOWIE: Opazovanje razbitih karoserij.

JJ: »Skrb za opremo za reševanje iz vode in osnovno vzdrževanje le-te.«

HOWIE: Stanje na vetru. Pucanje dreka. Pobiranje crknjenih živali.

JJ: »Nudenje prve pomoči in vzdrževanje opreme za njeno nudenje.«

HOWIE: Katere opreme?

JJ: Flajštrov.

HOWIE: Ja, itak.

JJ: »Zatiranje golazni.«

HOWIE: Mater jim! *Dvigne puško in ustrelil v jato galebov, ki leti mimo.*

JJ medtem nadaljuje.

JJ: »Nadzorovanje poteka nevarnih morskih tokov. Obveščanje javnosti o le-teh nevarnih morskih tokovih.«

Premolk, med katerim treščni na tla mrtev galeb.

No, to zdaj je pa novo. *Tipka.* »Nudenje varnega zatočišča,« – to mislim najino

barako – »v katerem od skrbi razrvani starši lahko najdejo svoje pogrešane otroke in jih z olajšanjem stisnejo k sebi.«
Nadaljuje s tipkanjem. Pavza.

HOWIE: Žive duše ni bilo že par tednov, JJ.

JJ: Vem, stari. Vem.

Nadaljuje s tipkanjem.

Howie se spusti s stolpa in gre proti vratom barake.

Kam pa kam?

HOWIE: Na malico.

JJ: Pa ne me jebat! Na kakšno malico!? ... A jaz bom moral pa vse sam, ali kaj? Do konca natipkat to blesavo prijavo, zraven imet pa še oči na pecljih za oba, da boš ti lahko ... kaj? Malo zadremal, eh?

Howie kljubovalno počepne ob barako.

Si se že spomnil?

HOWIE: Sem.

JJ čaka. Howie razmišlja.

HOWIE: Še enkrat me vprašaj.

JJ: Naštej svoje hobije in interese.

HOWIE: Eh ... plavanje?

JJ: Stari, ne moreš napisat plavanje.

HOWIE: Eh ... srfanje?

JJ: Ne, stari, srfanje tudi ne.

HOWIE: Če pa ne počnem nič drugega.

JJ: Pa se zlaži, stari.

HOWIE: Ja, da bom potem pozabil, kaj sem rekel, ko bom, recimo temu, v stresni situaciji razgovora za službo? In se bom zlomil pod pritiskom? Res ne bi mogel imet isto kot ti?

JJ: Ne, stari. Moraš si kaj izmislit. Kaj svojega.

Howie prebere iz JJ-jeve prošnje.

HOWIE: Potovanja v tujino.

JJ: Pusti to, jebenti. To je zaupna informacija.

HOWIE: Jaz bi tudi lahko rekel »potovanja v tujino«.

JJ: Če pa še nikoli nisi bil nikjer, stari.

HOWIE: Lahko bi rekel: »Howard Dowd rad potuje v daljne kraje.« Sliši se v redu.

JJ: Idiot. To, da vsak dan prištopaš iz penzionia gospe Simmonds do sem, ne šteje ravno kot potovanje.

HOWIE: Enkrat sem šel v Waterford na pogreb od tete.

JJ: Pizda, Howie, to ne šteje.

HOWIE: Pa na pogreb od druge tete sem tudi šel. V Skibberrean.

JJ: 'Daljni kraji' pomeni, da si bil v tujini. Jaz lahko napišem, da rad potujem v tujino, pizda, ker sem tudi bil v tujini. V Kaliforniji, stari. Štiri leta, mater, na zahodni obali največje svetovne velesile, ti pa – kaj? Eno popoldne v lajfu, jebenti, si preživel v Skibberreanu, eno pa v Waterfordu.

HOWIE: Žalostna dneva, oba.

JJ: Me ne zanima, stari.

HOWIE se zdrzne: Ni hujšega ko pogreb.

JJ: Joj, res ne bi, pizda, da ne bi, spet poslušal tvojih štorij o tem, kako si bil sirota, ti, Howie, res ne.

HOWIE: Samo to sem hotel ...

JJ: Ne se matrat.

Howie še enkrat na skrivaj ošine prošnjo.

HOWIE: »Kalifornijska kuhinja«. Kaj je »kalifornijska kuhinja«?

JJ: Tofu. Drek na žaru.

HOWIE: Pa saj ti žreš samo instant rezance.

JJ: Takrat sem pa imel rad tofu. Še zmeraj ga imam. Zelo je ... hranljiv. Redi pa ne. *Nezadovoljno se pogladi po pivskem trebuhu.* Nisem od tofuja dobil gor dvajset kil.

Z jezikom prestavi cigareto na spodnjo ustnico in začne trudoma dvigovati improvizirane uteži različnih velikosti.

Takrat sem pa bil fit. In to zelo ... Na tisti plaži, stari, v kurčevi Kaliforniji, kjer sem bil šef obalne straže ... Mater, sem bil nabildan. *Zagrenjeno potegne dim.*

Howie še enkrat kradoma pokuka v prošnjo.

HOWIE: Povej kaj po rusko.

JJ momlja 'po rusko': ... Kalifornija.

HOWIE: Kaj pa to pomeni?

JJ: Sploh ne bi smel prit nazaj iz Kalifornije.

HOWIE: Kaj si pa hotel, če si pa moral na pogreb od svoje ljubljene mamice.

JJ: Ja, saj ...

HOWIE: Kaj za ena kurba od sina bi pa bil, če bi ostal in se lepo sončil naprej in reševal življenja kalifornijskih bejb, medtem ko je tvoja mamica molila zdravamarijo pa ta dolg rožni venec ...? Tvoja mamica ...

JJ: Ne bi zdaj o pogrebih, Howie.

HOWIE: Pa tvoj atek bogj, ki je gazil med kurami, mamica ti je pa vsak dan pisala, ti pa lepo na počitnicah v *daljnih krajih*, ona pa na smrtni postelji, vsa njena žlahta pa na kolenih okoli nje ...

JJ: Delal sem. Reševalec iz vode sem bil na eni najlepših plaž v Kaliforniji. Ni bilo časa, da bi pisal pisma ... pa da bi ... odgovarjal na molitve. Od jutra do večera sem moral reševat življenja.

Pavza.

HOWIE *momljaje:* Moja uboga mamica. Moj atek ... Ti bi mi lahko vsaj za mašo kaj dal, JJ.

JJ: Ne bi zdaj o pogrebih, stari.

HOWIE: Saj, ni tebi vsa žlahta pomrla zaradi razno raznih rakov. *Odvrne pogled od JJ-ja.* Samo to ti rečem, stari, da imaš prekleto srečo. Še zmeraj imaš ateka, ki ti daje streho nad glavo ... Ej, pa koliko je zdaj že star ta tvoj fotr?

JJ: Štirinosemdeset.

HOWIE: Štirinosemdeset ... pa še zmeraj glavni šefe v McKurjem perutninskem carstvu ...

JJ: En usran kurnik, Howie, pa en kombi je to carstvo.

HOWIE: Pa perspektive ... kar je precej več, kot imam jaz. Pa kakega fejest brata imaš, tamalega Shaunnessyja, ki je z dušo in telesom pri skubljenju kur.

JJ pogleda Howieja. Howie pobere palico in začne drezati mrtvega galeba.

Kako fino mora bit, če imaš brata, s katerim lahko počneš vse sorte ...

Globoko zatopljen obrne galeba s palico.

JJ *zamoljja:* Sovražim ga, prasca tamalega, Shaunnessyja, pa tisti smrad njegov po kurah ...

HOWIE: Ti vsaj imaš koga, JJ. *Premolk.*

Pretkano. No, pa saj ti imaš tudi vse tiste svoje oboževalke.

JJ: Nobenih oboževalk nimam.

HOWIE: A da ne? *Premolk.* Imaš recimo tastaro Joan ...

JJ: Nobene tastare Joan nimam ...

HOWIE: A nisi mogoče plesal lani za božič s tastaro Joan v hotelu Brandon?

JJ: Za foro, ja.

HOWIE: A je nisi mogoče pital z graham?

JJ: Za foro ... Ne mi utrujaj z Joan, stari.

HOWIE: Samo to pravim ... O ti, kurba, zglejda, da še ni crknil.

Išče nekaj, s čimer bi pokončal galeba.

Prime plavutko.

JJ: Pusti to, pizda, to je moje!

HOWIE: Ah ...

Sezuje si čevelj in začne z njim mlatiti galeba.

JJ: Jebenti ... no.

Pavza.

HOWIE: Samo to pravim, stari, da si lahko v bistvu zelo vesel. Imaš perspektivo, imaš famijlo, pa eno krasno *dolgoletno* oboževalko imaš ... pizda, lahko bi bilo dosti slabše ...

JJ pokaže na mrtvega galeba in svinjarijo okoli njiju.

JJ: A da bi bilo? Da bi bilo lahko še slabše?

HOWIE: Recimo, da bi bila Sean Perry in Jimmy Jones takrat privezana z varnostnim pasom.

JJ *se strinja:* Imaš prav!

HOWIE *prestrašeno:* Fak!

JJ hipoma odreveni in pogleda skozi daljnogled proti morju.

JJ: Kaj je?

HOWIE: Ni več.

JJ: A kaj vidiš, stari?

HOWIE: Se mi zdi, da je ... en cucek.

JJ: O, pizda.

HOWIE: Mogoče ga bo plima odnesla.

JJ: Ne me jebat, stari. Plima ga bo odnesla?

Kdaj je pa plima tukaj nazadnje kaj odnesla?

HOWIE: Eh ...

JJ: Samo da je kakšna svinjarija ali pa kaj strupenega, pa priplava k nama. Če je pa vodotesna šteka marlboro lights, jo pa odnese direkt v Banno.

HOWIE *premolik*: Včasih se najde tudi kaj dobrega. *JJ* *srepro pogleda Howieja*. *Howie gleda naravnost predse*. *Premolik*. *JJ* *spet vzame daljnogled*.

JJ: Jaz že ne bom prijemal tega crknjenega cucka, stari. Kar naj ga dokrajčijo galebi, briga me.

HOWIE: Morala ga bova pobrat, *JJ*. Brendan bo vsak čas prišel. Inšpekcija pa to, vse mora bit v najlepšem redu. En takle crknjen pes pa zgleda ... rahlo ogabno in ne naredi ravno dobrega vtisa.

Gledata v morje.

Daj, bova vrgla kovanec. Cifra.

JJ: Okej.

Vrže kovanec.

HOWIE: Na tri dobljene.

JJ: Ne zajebavaj, stari.

HOWIE: Mogoče ga pa ne bo prineslo sem.

JJ: Itak, stari.

Gledata v morje.

HOWIE: Sranje.

JJ: Moral ga boš it pobrat.

HOWIE: Stari, no.

JJ: Jaz sem napisal prošnjo.

HOWIE: Prošnjo bi tudi jaz lahko napisal.

JJ: Kako se piše »direktorat«, Howie?

HOWIE: D-r-e-e-k ... Oh ...

JJ: No, vidiš.

Howie se ne premakne. JJ zre vanj. Temna senca se prikrade mednju.

Kaj je, stari? Se bojiš debeluharja?

HOWIE *prestrašeno*: Nobenega debeluharja ni ... To se ti samo zajebavaš. *Premolik*. Ane, da se zajebavaš, *JJ*?

JJ: Vedno moraš bit na preži, Howie. Na preži so reševalci iz vode zmeraj, Howie. To je naša *maksima*. Ne moreš kar ... malo zadremat, jebenti, ali pa ko posran golob letat okoli zastave.

JJ pušča Howieja še nekaj časa v negotovosti.

HOWIE *plaho*: *JJ*?

JJ: Edini debeluhar daleč naokoli si ti.

Howie olajšano izdihne.

HOWIE: Daj mi čik. Si me pa dobro ustrašil.

JJ si na zavojček zapiše zaporedno številko cigarete, nato jo da Howieju. JJ zre predse in močno povleče dim. Slišimo samotno morje, vreščanje galebov, tuljenje vetra ... Dolga pavza. Morda komaj opazna slutnja sonca, nenadna in nepričakovana. Sprememba razpoloženja.

JJ se na vsem lepem zareži: Stari!

HOWIE *se reži*: Stari! Plima se je obrnila. Pravim, da se je plima – *pokaže proti morju* – obrnila.

JJ: Ja, stari. V Banni bo pa čisto drugače.

HOWIE: Noro bo!

JJ: Bo, stari. Ker, kmalu potem pa ... pa spet ne bo več tako zelo noro. Potem bo spet kurji drek za zajtrk, za kosilo pa za večerjo. Potem bo spet ista pesem: »Oskubi tisto kuro.« »Ne bi, hvala ti, Shaunnessy, stari moj.« »Daj že!« Spet bova morala ubogat, kar si bo izmislil oni prasec debeli skubljenjski. Štirideset taužent kur na leto bova morala oskubit.

HOWIE *medlo*: Štirideset taužent ...

JJ: Govorim na pamet, stari. Ampak se bo splačalo. Samo da bo že enkrat mimo.

HOWIE: Bo, stari, bo.

JJ *nekoliko bolj navdušeno*: V Banni pa ne bo nobenega takega sranja bednega. Ne boš pa mogel šicat galebov, kadar ti bo zapasalo.

HOWIE: Valda, stari, da v Banni ne bom šical galebov ...

JJ: Ker bova morala, a veš, zelo natančna bova morala bit. Malo bolj se bova morala vzet skupaj. Morala bova, a veš ... morala bova *preseči* najina stara jaza ... in to oba, valda, ne me narobe razumet. Priznam, da sem jaz kriv za ... za določeno šlamparijo. Malo sem se zanemaril. Niti slučajno nisem več tisti človek, kot sem bil v Kaliforniji. Oba se bova morala spremenit.

HOWIE: Meni se že zdaj zdiš bolj suh, *JJ*. Po mojem si že od zjutraj malo shujšal.

JJ: Tudi počutim se bolj suh, stari.

HOWIE: Definitivno. Prav nabildan zgledaš.

JJ: Hvala, stari.

HOWIE: Koliko parkirišč imajo zdaj približno v Banni, JJ?

JJ: Sedem. In to brez tistega za avtodome pa prikolice.

HOWIE: Sedem, jebenti, in to brez tistega za avtodome pa prikolice. *Zadovoljno*. Reševalci iz vode imajo na razpolago ful nobel prikolico v Banni. Zrihtano u nulo, vse najnovejše. Solato si bova lahko delala. Mamica moja, bog ji požegnaj, preden jo je rak na grlu pobral, je znala svoje čase naredit krasno solato. Dosti posebne salame je dala not pa to. Ledenka pa posebna, to sem imel najrajši. Pa kako natančno je zmeraj umila liste od solate. Ko poješ solato, se zmeraj kar naenkrat počutiš zelo fit. Že samo, ko rečeš besedo *solata*, si takoj bolj suh. So-lata.

JJ: So-lata. So-la-ta. Imaš prav, stari. Fino bova jedla v Banni, so-lato pa posebno salamo. Pa čike kadila. Ful veliko čikov. Da nama bojo pri ušesih ven gledali.

HOWIE: Lahko bi one bolj ta zdrave ... Mentol.

JJ: Lahko, stari.

HOWIE: Takrat bova imela tudi že svoj flat.

JJ premolk: Ja, itak.

HOWIE: Sobo pri gospe Simmondsovi bom moral odpovedat. Konec jo bo od žalosti, ampak jebiga. Midva bova pa potem *kao* cimra. Imela bova svoj dom. Kot tipi v filmih, a veš? *Frendi*.

JJ: *Frendi*, stari.

HOWIE: Ja, točno to bova. Midva bova frenda, frenda reševalca iz vode, stari.

JJ: Bova, ja. Plavo nebo ...

HOWIE: ... Valovi ko nebotičniki. Cel dan bova srfala. Sean pa Jimmy, naj počivata v miru, nama res ne bi mogla naredit večje usluge. Osebnost ne bi imel nič proti, da bi se stegnili, če bi že moral umret, ko bi imel za sabo eno celo poletje v Banni.

JJ: Nemke bojo tam, stari, Nemke, in to mlade. Nemci imajo ful radi Banno.

HOWIE: Pri meni v penzionu so tudi mlade Nemke, ful dobre ...

JJ: Pa lepotne kraljice iz Traleeja. Joški pa riti, kamor ti seže pogled.

HOWIE: Frizbi bova lahko metala z njimi!

JJ: Pa nobel čike kadila zraven kapučina, stari. Pa s kremo za sončenje jih bova lahko mazala. Zdaj sva končno midva na vrsti.

HOWIE: Samo prošnjo morava poslat.

JJ: Pripravljena sva in na voljo. To je najina prednost.

HOWIE: Vse bova lepo spedenala tukaj. Da bo Brendan samo gledal. *Yes, sir!* Grem jaz pobrat tistega crknjenega cucka.

JJ: Priden!

HOWIE: Ti pa nobenih instant rezancev več.

JJ: Točno tako. Pa nobenega pohanja za zajtrk, pa osemdeset trebušnjakov bom naredil vsak dan, preden greva domov.

HOWIE: Jaz bom pa začel džogati in ...

JJ: In?

HOWIE: Tudi bom naredil osemdeset trebušnjakov.

JJ: Priden. Zdaj se pa spokaj. Pa da ne boš kaj preveč nakladal Annie v kiosku.

HOWIE se zlaže: Ne bom. Stari, po mojem sva midva več ali manj na konju!

JJ: Sva, ja.

Howie odide. JJ gre v barako in pride iz nje z lončkom instant rezancev Cup Nudeln, ki jih vneta meša in sestradano golta. Pride Brendan, moški srednjih let z očali, debelimi kot dno steklenice za pivo, v temni obleki, čevlje in nogavice nese v rokah, okoli enega rokava ima zavezan črn žalni trak, okoli vratu pa črno kravato. Eno roko si drži pred obrazom v višini oči.

BRENDAN: Mene v resnici ni tukaj.

JJ: O, fak. Brendan. *Gospod* Brendan.

BRENDAN: Ni panike ... nič se sekirat. Mene v resnici ni tukaj.

JJ: Jaz sem pa ... midva sva ravno ...

BRENDAN: Začela pospravljati, eh? Glej, bolje, da nič ne rečeš. Da ne bosta zaradi tega v slabšem položaju. To je obisk presenečenja, če se smem tako izraziti. Prijateljski obisk,

če hočeš. Nikakor in na noben način pa ni to uradna in evidentirana inšpekcija. Delaj se, kot da me ni.

JJ: Howie je šel ravno na malico, Brendan. Jaz imam pa sam celo plažo pod kontrolo. Ravno sem si čisto na hitro privoščil en visokoenergetski prigrizek, a vidite? Ampak sem pa ... totalno na preži sem in pozoren.

BRENDAN: Imaš kaj, da bi si jaz pokrili oči? Kakšno majico ali kaj takega, John-Joseph? Ni šala, veš, če moraš ves čas držati oči zaprte. Kar same se mi odpirajo, da bi si malo ogledale vse skupaj, ampak če bi se pa to zgodilo – no, čeprav vidim brez špeglov vse megleno, čisto zadimljeno, pa vsake toliko se kaj zaiskri – bi vaju to lahko spravilo v bistveno slabši položaj kot dvojčka iz Castlegreya.

JJ: A da bi naju? Tole sem našel, izvolite.
Brendanu ponudi ogabno brisačo.

BRENDAN jo zavrne: Si bom rajši kar snel očala. Bo še bolj neostro. *Sname si očala.* Imenitno.

JJ: Ste rekli dvojčka, Brendan? Sta se onadva iz Castlegreya res tudi prijavila?

BRENDAN: To je stvar upravne enote, John-Joseph. Jaz nisem še nikoli prekršil nobene zaupnosti podatkov. Samo to bom rekel: Za prosto delovno mesto na plaži v Banni vlada ogromno zanimanje.

JJ: Za prosto delovno mesto? Mislite za prosti delovni mesti v Banni, Brendan?

BRENDAN: Če to mislim? Ne, ne mislim.

JJ: Pa kaj je v Banni razpisano samo eno delovno mesto?

BRENDAN: Tudi tega nisem rekel. Sploh se pa ne bi pogovarjal o upravnih zadevah z neuradnimi osebami. Če bi pa ti slučajno malo pogledal v moj žep, in bi jaz takrat slučajno pogledal malo stran ...
Premakne se, da mu iz žepa pokuka list papirja.

JJ: »Pol kile špeha. Kilo rjavega sladkorja ...«

BRENDAN: V ta drugega.

JJ: Oh ... Bere. Ukinitev.

BRENDAN: Plaža v Banni se itak rihta sama. Jasno, da ni potrebe po dveh reševalcih, sploh zdaj, ko gre sezona itak h koncu. Zaenkrat bomo obdržali dva zaposlena samo na – *premolck* – manj obljudenih in nevarnejših plažah.

JJ: Se pravi, da je v Banni prosto samo eno ...
Brendan dvigne roko, da bi ga utišal.

BRENDAN: Ne gre za to, da te mi ne bi cenili, John-Joseph. Jasno, da te, in to zelo. Recimo zdaj, ko je na odprtem morju tisti tok, ki je od hudiča. Samo enkrat bom rekel, čeprav itak sam dobro veš – nikoli ne podcenjuj srka. Nikoli.

JJ: Ne.

BRENDAN: Zgleda čisto nedolžno, ampak a je mogoče nedolžno? Voda tam naprej je zelo globoka in hudičevo zavratna, John-Joseph, globoka in temna. Saj na drugi strani rta Ely je, če tako vzameš, vse skupaj en sam preklet srk. Bi rekel, da bi marsikomu, ki zna sicer dobro plavati, hitro spodnesel noge, če ne bi res zelo pazil. Rdeča zastava na onem koncu plaže pomeni, da je treba biti – kaj? Da je treba bit *p...* in *p...* Previden in pozoren ... *Pavza.*

JJ: Pa na preži ... Vem, Brendan. *Pavza.* Eh ... v Banni, pravite, je prosto samo eno delovno mesto?

BRENDAN: Ja, samo eden jo bo zasedel. Najboljšo službo na Irskem.

JJ: Itak.

BRENDAN: Med eno zastavo in drugo, poba moj, kamor seže pogled, morje jošk pa riti. Kolikokrat se zalotim takole, ko čemim not v svoji pisarni na kak krasen vroč poletni dan, da pomislim na reševalce iz vode v Banni, kako se lepo sončijo ... pa butanje valov poslušajo ... in sem jim fovš. Kaj pa drugega? In to kljub svojemu položaju in privilegijem, ki sem jih deležen kot izvoljeni državni uradnik v službi ljudi, in kar pomislim, kljub temu, da imam krasno pisarno s klimo pa svojo tajnico, pomislim, in to kljub temu, da imam redne bonitete, pa da je moja slika

vsak drugi dan v časopisu, bog jih nima rad, novinarjev, pomislil na fante v Banni, kako skrbijo za kakšno luštno nemško mucico, pa na onadva, ki ju ni več, tudi pomislil.

JJ: Tragična nesreča. Res tragična.

BRENDAN: Grozna. Huda. Ne bi mogla biti hujša.

JJ: Pa tako mlada sta bila. Mlajša od mene.

BRENDAN: In to kar par let, poba moj. Fejst fanta sta bila. Najboljša, kar jih najdeš v tem fohu. Jaz osebno sem ju naučil plavati. *Premolk.* Mar bi ju bil raje naučil šofirati. Nič, tako to je. Ne moreš biti sam za vse. Naša Joan je čisto na tleh. Strašansko rada ju je imela.

JJ: Saj res, kako pa kaj vaša sestra, Brendan?

BRENDAN: Na tleh, čisto *down*. Saj zaradi nje sem zdaj tudi prišel.

JJ: Ah.

BRENDAN: Nič je nisi poklical, John-Joseph.

Rekel si, da jo boš poklical, pa je nisi, zato je tudi zaradi tega čisto na tleh ... *Spet dvigne dlan, da bi ga utišal.* Moja neprijetna dolžnost je, da te obvestim, kako docela na tleh je, ko mora čakati, da jo boš poklical. Moja lastna starejša sestra si bo izjokala oči zaradi tebe.

JJ: Saj nisem rekel, da jo bom poklical, Brendan.

BRENDAN: O, pa si.

JJ: Ne pa nisem. Ne da jo bom poklical, Brendan. K maši grede sva se slučajno srečala. Samo pozdravil sem jo, pa da naj vas pusti pozdravit od mene, sem ji rekel. Samo to: »Povejte Brendanu, da se bom oglašil zaradi prošnje za delovno mesto.«

BRENDAN: *Da se boš oglašil*, ja, in točno to je ona slišala. *Pavza.* Novo obleko si je že dala sešiti. *Zdaj je pa nima kam obleči.* *Pavza.* Vem, da ne bom izdal bratsko-sestrškega zaupanja, če bi ti povedal, da te je od nekdaj zelo rada videla.

JJ: Dvakrat starejša je od mene, Brendan.

BRENDAN: Samo štirideset jih ima. Mogoče štirinštirideset, ne rečem.

JJ: Jaz pa petindvajset, Brendan.

BRENDAN: A, to pa ne. Dobro vem, koliko si star. Se nisem mogoče včeraj zvečer

oglašil pri tvojem ateku, ko sem šel po perutničke za Joan, ker perutničke so edino, kar ona je zadnje čase? Zato, da bi bila bliže Johnu-Josephu. Vidiš, tako sranje moram zdaj poslušati non-stop, in to vse od tistega plesa lani za božič v hotelu Brandon. Perutničke, vsak večer perutničke, ampak samo McKeownove perutničke. Ni šans, da bi jo lahko okoli prinesel s kakimi drugimi. Če bi ji zvezal oči in jo testiral, bi iz prve uganila, katere so McKeownove. McKeown. McKeown. »Ti, pa koliko je v resnici star ta tvoj John-Joseph?« pravim tvojemu ateku. »Toliko, da bi bil lahko bolj pameten,« reče on, pa še marsikaj povrhu o tvojem obnašanju v preteklosti pa o vseh tistih zvijačah, ki si se jih šel, pa o tem, recimo, kakšen babjek si bil, pa o tem, kako nisi mož beseda, pa kako ga je na smrt skrbelo zate tista leta, ko si bil v Kaliforniji, pa kako ga skrbi tudi zdaj, ko si se vrnil na eno od naših, recimo temu ... manj slovitih plaž, pa kako te ima še zmeraj na grbi, tvoj atek, tamali Shaunnessy mora pa vse sam ponarediti, da mu kurje perje že pri ušesih ven gleda, medtem ko ti paradiraš po plaži v reševalskem jopiču, pa čeprav na tej plaži. Ti si tako precej trmast, a ne? Imam prav?

JJ: Imate, Brendan.

BRENDAN: Koliko sezon si že tukaj, John-Joseph?

JJ: Pet. Pet sezon, Brendan.

BRENDAN: Pet, ja, saj sem mu rekel. »To je njegova zadnja sezona tukaj,« sem obljubil tvojemu ateku. »Zdaj bi se rad izkazal še v Banni,« sem mu povedal. »Rad bi prilezel do samega vrha.« Saj imam prav, ane? Seveda imam prav, kako da ne. Samo ta tvoj fris si moram naslikati, pa mi je vse jasno. V Kaliforniji si dobil liziko malo za polizat, če se tako izrazim, in rekel bi, da te je to pokvarilo. Rekel bi, da si pripravljen narediti vse, da bi dobil službo v Banni.

JJ: Sem, Brendan, res je.

BRENDAN: Kar-koli, ane? Ker Banna je najbližje Kaliforniji, kamor boš ti lahko še kdaj prišel. Če se tako izrazim. Najbližje. Enkrat sem ti to že povedal, ampak ti bom še zdaj. Me poslušáš?

JJ: Poslušam, Brendan.

BRENDAN: Vsak dedec ima samo eno poletje, John-Joseph, eno sólo. No, pa sem ti povedal. *Pavza.* Nobene uradne tajne ne bom izdal, če bi ti zdaj slučajno povedal, kaj mi je rekel tvoj atek. Rekel mi je, da bi bila Banna po njegovem pa popolnoma druga pesem. Da bi končno lahko pokončno hodil, če bi bila zadnja služba njegovega sina v Banni, potem ko se boš le ustalil in se lotil dobrega starega skubljenja kur pa odplačevanja pufov in se lotil tega, da boš znal ustaviti tamalega Shaunnessyja, da ne bi hotel požreti vsake druge kure, ki jo vidi. Nobenih očitkov več, eno samo odpuščanje za grehe in zločine, storjene v preteklosti, vključno s seznamom zaročenk, daljšim od tvoje roke, vključno s krajo poštno hranilne knjižice lastni materi, vključno z raznimi majhnimi prestopki, ki se mene v bistvu nič ne tičejo, vključno s tvojo ljubeznijo do konjskih stav, ki jo tvoj atek zelo dobro pozna – strinjal se je, da bo vse pozabljeno, če že ne odpuščeno, in to skoraj v celoti, če boš dobil službo v Banni. Joj, kako lepo je tvoj atek prikimal.

JJ: On ima parkinsona, Brendan.

BRENDAN *premolk:* A tako? Parkinsona? To je strašna bolezen. A tako? Potem se mi pa oba smilita. *Pavza.* Vidiš, to, da sem zdaj tukaj, je izključno prijateljski obisk. Na inšpekcijo bom prišel enkrat, ko me boš najmanj pričakoval. Če imaš pa prošnjo že napisano, jo pa lahko tudi vzamem, da boš za znamko prišparal.

JJ: Eh ... par sprememb moram še vnest, Brendan. Jo bom kar sam oddal pri kiosku, a je prav?

BRENDAN *premolk:* Prav. No, potem se bom pa jaz zdaj poslovil. Pa-pa.

JJ: Lepo, da ste prišli, Brendan.

Brendan vstane in si natakne očala.

Odpravlja se in si z dlanmi zastira oči, da ne bi česa videl.

BRENDAN: Dvojčka iz Castlegrayja ... kako znata onadva plavati ... ko pesem. Pa plažo tam sta zrihtala tipi-topi, pri tem, da je bila to prej ena navadna svinjska luknja. Bi skoraj rekel, da je bila najslabša plaža na Irskem. Se hujše kot tukaj. Ampak onadva sta pridna ko mravljici. Ko mravljici. Tipi-topi, vse v najlepšem redu. Grem stavit, če bi na primer k njima prišel na inšpekcijo presenečenja, ne bi našel ene stvari, ki ne štima. Pa kako lepo pišeta. Ene same napake nisem našel v njihovih evidencah. *Pokima v smeri, iz katere se po malici vrača Howie.*

Tale tvoj, kaj je že, tamladi Howie, je pa tudi od vraga plavalec, a ni? Kot delfinček. Bi kar rekel, da je on tudi še v igri. Zaenkrat vama obema dobro kaže. *Odhaja.* Glejta, fanta, da bosta plažo zrihtala, da bo vse tipi-topi, in da ne bo nobenih divjih živali gor, pa da bosta očistila kri s peska – nisem si mogel, da je ne bi opazil, ampak kot sem rekel, to je bil zgolj prijateljski obisk – pa boste vsi štartali z iste pozicije in naj zmagaj najboljši, in ne da bi imel kdo prednost, kaj šele kak privilegij. Enake možnosti za vse, to je zdaj naše geslo.

Pavza. Odhaja.

Da vaju ne bom predolgo odvrčal od pisanja evidence.

JJ: Ja, saj.

JJ se nameri proti baraki.

BRENDAN *odhaja:* Kdaj, si rekel, da boš pri kiosku, John-Joseph?

JJ: Ne vem še, eh ... *Tedaj doume.* Boste rekli Joan, da bom okoli treh pri kiosku?

BRENDAN *za odrom:* Bom!

JJ gre v barako in zapre vrata za seboj.

Drugi prizor

Vrata barake se odprejo in iz nje začnejo leteti vreče smeti.

Vidimo okrvavljeno krilo galeba, ki pokonci štrli iz plastične vreče. Pavza.

Potem se izza barake prikaže Howie, ki lovi sapo skozi dihalko, ker ima na glavi potapljaško masko. Gre k črni vreči smeti, v roki ima nogo lisaste krave. Nogo poskuša s silo zatlačiti v vrečo, kar mu nazadnje tudi uspe. Za trenutek spet izgine za barako, od koder se prikaže s kravjo glavo, napol zavito v polivinil. Nekaj časa stoji nad vrečo za smeti, potem vrže glavo v pesek. Howie govori ves čas, a edino, kar slišimo, je pridušeno in nerazumljivo momljanje izpod maske. Pogleda proti baraki, še zmeraj govori.

JJ za odrom: Kaj praviš?

Howie vneta momlja.

JJ za odrom: Niti besede ne razumem, kaj govoriš. *JJ se prikaže na pragu. V roki ima staro gumo in mehiški sombrero. Vrže ju na kup smeti pred barako. Potem začne nekaj vleči iz barake.*

JJ čez ramo proti Howieju: Daj dol masko, Howie.

HOWIE: Eh?

JJ glasneje: Daj si dol masko, bebo stari.

Howie si sname masko.

HOWIE: Kaj je?

JJ: Ti – kaj bi rad? *Premolk.* Saj si me ti klical.

HOWIE: Pa res. Zmanjkalo nama je vreč za smeti, JJ.

JJ oceni situacijo: Pa skoplji luknjo.

HOWIE: Od kdaj si pa ti tukaj šef, pizda?

JJ: Kaj je v tisti vreči, Howie?

HOWIE: V kateri vreči?

JJ: Saj veš, Howie, v kateri.

HOWIE: Aja, v tisti. Galebi.

JJ: Kaj pa v tisti?

HOWIE: Tudi galebi.

JJ: Kdo je postrelil vse te galebe, bebo stari?

HOWIE: Ne me tako klicat.

JJ: Hočeš reč, da sem jaz postrelil galebe, Howie?

HOWIE: Ne, nočem tega reč.

JJ po premolku: Kdo je ustrelil kravo?

HOWIE: Saj je bila že čisto boga, tako da sem jo iz usmiljenja.

JJ: Meni se je zdela čisto zadovoljna.

HOWIE: Krulila je, JJ.

JJ: Lepo je plavala po pasje, stari. Nič ni krulila. Če že, potem je mukala, ker to pač počnejo krave, mukajo.

HOWIE: Po nesreči je bilo, JJ. Saj mi je bilo takoj zelo hudo.

JJ: Prav gotovo. Kaj pa tisti cucek?

HOWIE s slabo vestjo: Saj ga bom pobral. *Howie začne pospravljati. JJ se usede in sklanja nad veliko debelo knjigo.* Kaj bereš?

JJ: Priročnik za reševanje. Študiram.

HOWIE: Še meni kaj preberi, stari. Pavza. Daj, no, JJ, preberi mi kaj iz tvoje debele knjige.

JJ: Saj se ne boš mogel skoncentrirat, Howie. Tvoj šibki um bo odblizil po svoje.

HOWIE: Ja, ne. Hočem reč, bom se skoncentriral.

JJ: »V primeru padca z lestve, sledite diagramu 1. Ponesrečenca položite na ...«

HOWIE se mu približuje: A so slike tudi?

JJ: Ne zajebavaj.

Pavza, med katero Howie še naprej prodaja zijala. JJ ga srepo pogleda.

Slišim, stari.

HOWIE: Eh?

JJ: Slišim. Vem, da jo imaš spet.

HOWIE: Jaz nič ne slišim.

JJ po premolku: Pizda, Howie, če pa slišim. *Howie nagne glavo.*

HOWIE: Najbrž imaš ti tudi tisti ... kako se že reče ... titi... tititus, isto, kot je imela moja teta Ellen. *Premolk.* Slišiš tudi kakšno ... brnjenje?

JJ: Ne, bolj kot eno tako ... *tiktakanje* ...

JJ nenadoma seže z roko Howieju pod majico. Ven potegne zapestno uro na vrvi, ki je ne izpusti, in hkrati zagradi Howieja za vrat in ga vleče proti sebi.

Ne smeš je imet pri sebi, stari. Saj sva se zmenila, jebenti. Pizda, a se nisva lepo

zmenila? Pizda, v škatli jo moraš imet
spravljeno.

HOWIE: Stari, zadavil me boš.

JJ odrine Howieja. Howie se oklepa ure.

Če mi je pa vseč, JJ. Tako lepo tiktaka, a slišiš?

Dvigne jo pred sabo. Tika taka tika taka ...

JJ: Če pa ni tvoja, Howie. Kaj če bi te Brendan
videl s to uro? Jaz bi se hudičevo namatral,
da bi mu razložil, kje si jo staknil.

HOWIE: Ti si pa lahko obdržal tisto.

JJ: Nalivnik je drugače.

HOWIE: Pa posrebreno broško ... Pa usnjeno
moško denarnico ...

JJ: Na tistih predmetih ni bilo nobenih
razpoznavnih znamenj. Kaj pa piše zadaj na
tej uri, Howie?

HOWIE prebere: »Od srca in za večno ... P. T.«

JJ: Temu se reče razpoznavno znamenje. Zaradi
tega bi te lahko postavili pred sodišče in do
konca življenja proglasili za kriminalca in
zbrcali iz Banne kot zadnjega kretena, idiot.
Spravi jo nazaj v škatlo, da jo bova zakopala.
Howie pogleda stran.

Daj sem, stari.

HOWIE: Jo bom potem dal v škatlo. Danes bi
jo pa nosil. Tako fino mi je, toplo mi je pri
srcu zaradi nje ... *Strmi v uro.* Joj, kaj bi dal,
da bi imel kaj za spomin od svoje mamice
pa od ateka ... Kaj malega, karkoli.

JJ ga živčno pogleda: Nič ne bom rekel, stari.

JJ: Vedel si, kaj riskiraš, Howie. Nisem te jaz
pregovoril.

HOWIE: Vem, stari. *Premolk.* Pa saj me je izučilo,
a me mogoče ni, stari?

JJ: A te je, stari ...?

HOWIE ne povsem nedolžno: »Kdor hazardira,
je totalen idiot.« To sem se naučil.

JJ: A jo bova zdaj, jebenti, dala nazaj v škatlo
ali ne, Howie?

HOWIE niha z uro pred obrazom: Ne. Tika taka
tika taka ...

*JJ mu jo spet poskuša iztrgati. Howie
odpleše stran.*

JJ: No, prav!

JJ nariše črto po sredini peska.

HOWIE: Kaj delaš, JJ?

JJ: To je moja polovica, tisto je pa – *pokaže* –
tvoja. Samo to pazi, pizda, da boš ostal na
svoji strani.

*JJ gre proti rezervoarju za vodo in napolni
vedro, pripravlja se, da se bo umil.*

HOWIE: To je ... *(vzneseno)* ... apartheid, JJ.

JJ: Noben apart... Saj ne veš, kaj govoriš.

HOWIE: A veš, da znaš bit včasih ti res picajzlast?

Pa tudi zelo žleht, stari. Za tipa, mislim.

JJ se ne meni zanj. Začne se umivati, na

slepo se drgne z umazano brisačo in

milom, obešenim na vrvici.

Howie stopi do črte.

JJ ga niti ne pogleda: Stopi dol s črte, bebo stari.

HOWIE: Tukaj se še nisi. *Premolk.* Tukaj, a
vidiš – *(Pokaže na JJ-jevo telo.)* ... no, nikjer
se še nisi. Zakaj se pa umivaš?

JJ prebrisano: Ker imam poslovni sestanek.

Poduha se pod pazduhami. Zadovoljen je.

*Obleče si reševalski jopič, ki je začuda dokaj
snažen.*

HOWIE: Ne me jebat ... Kaj imaš ...? Od kdaj
imaš pa ti ...?

JJ se začne česati z oslinjenim glavnikom.

HOWIE uperi kazalec v JJ-ja: Randi imaš!

JJ: Ne me zdaj jebat ...

HOWIE: Ja, ga imaš. Randi imaš. Umil si se in ...

samo poglej se, zrihtal si se u nulo. S kom pa?

JJ: Z nobenim ... Z nobeno punco ga nimam.

HOWIE: S punco! A si videl? Ja, ga imaš!

JJ: Z nobeno punco ga nimam. Z Joan, s tastaro
Joan.

Howie strmi vanj.

HOWIE: Randi imaš s tastaro ...?

JJ: Noben randi ni to. Bolj ene vrste sestanek,
ki ima vse značilnosti ... nudenja usluge ... in
to je to.

HOWIE: Pa to je ... *Osupto.* Pa to je genialno,
stari! Jaz se česa takega nikoli ne bi
spomnil. Zdaj sva pa res na konju. Grem
staviti, da sva prva na seznamu za prosti
delovni mesti v Banni. Dvojčka iz

Castlegreyja še vedela ne bosta, kaj ju je zjebalo. Daj roko, da ti čestitam.

JJ: Nič še ni odločeno.

HOWIE se reži: Džob je najin.

JJ: Nič ni najin. Inšpekcijo morava še dat skoz.

HOWIE: Mala malica.

JJ: Nič mala malica. Predpogoj za ... Vse mora bit po pravilih. Evidence pa brezhibne.

Howie pokaže na knjige, ki ležijo na kupu brisač.

HOWIE: Evidence imam jaz čez. Evidence so tipi-topi.

JJ: On ima eno tako shemo, da po njej odključka kvadratke. Vsi kvadratki morajo bit odključani.

HOWIE: Brendan je zdaj praktično že tvoj svak.

JJ: Ne, ni. Samo enkrat se bom dobil z njo. Samo iz vkladnosti ... »Živjo, kako si kaj?« pa te fore ...

HOWIE: Po mojem si ti najbolj kul tip, stari, od vseh reševalcev, kar jih poznam. Da si pripravljen prenest vse to, tisti postani zadah po hrani, recimo, in to samo zato, da bi nama zrihtal službo v Banni?! In da si pripravljen stret srce stari Joan, ker saj potem se boš itak preselil k meni. Jasno, da sva zdaj na konju. Ampak si pa res en velik krut prasec, stari, to pa res. Saj mi gre kar na ... na ... na jok mi gre. JJ pobere s tal debelo knjigo, evidenco plimovanja, in jo začne pregledovati stran za stranjo.

JJ: Bi že nehal govorit, da sva na konju.

Inšpekcijo morava dat še skozi.

HOWIE: Na konju sva. Na poletne počitnice greva v Banno!

JJ: Kaj si tukaj napisal, Howie? Ne znam prebrat.

HOWIE gre h knjigi in počepne: To je ... eh ... znak za 'prav tako'.

JJ: Za 'prav tako'?

HOWIE: Ja. Tako kot 'glej zgoraj'.

JJ: Kaj pa tukaj piše, Howie?

HOWIE: To je pa še en znak za 'glej zgoraj'. JJ.

Bolj ko ena čačka, priznam, ker sem se že naveličal pisat.

JJ: In kaj si bo Brendan mislil o teh čačkah, in to za cel avgust, julij (*lista nazaj*) pa cel junij ...

same čačke (*naprej lista nazaj*) – dokler ne pridemo do matere vseh teh čačk, jebenti, in to maja meseca, ko piše: »Dež. Rdeča zastava. Nobenih obiskovalcev.«

HOWIE: Misli si bo, *končno resnica*. Laže pa ne Howie Dowd, to pa ne!

JJ: Misli si bo, kakšno veličastno razmetavanje davkoplčevalskega denarja za plače reševalcev iz vode, ki oba skupaj ne spravita skupaj več kot par čačk.

HOWIE: Ti si mi rekel, naj bo kratko.

JJ: *Jedrnato*. Rekel sem *jedrnato* ... Rekel sem ti, da moraš evidenco pisat vsak klinčev dan sproti. In ti si mi rekel, da vpisuješ vsak klinčev dan. Pa kaj se jaz sploh zajebavam s tabo. Moral bi vedet, pizda, res bi moral, da ne morem zaupat enemu takemu kurcu bednemu, kot je usrane smrdljivi Howie Dowd.

HOWIE: Ne me klicat usrane smrdljivi. Noben ne bo Howieja Dowda klical usrane smrdljivi.

JJ: Pa kako si me prosil: »Pusti meni, prosim, JJ, pusti, da bom jaz vodil evidenco.« Premeška duša sem. Preveč sem ... preveč prijazen ... to je moj problem. Tudi Joan pravi, da sem premehek. Ona pravi, da imam veliko srce. Howie začne nerazločno preklinjati. Kaj si rekel?

HOWIE: Da imamo krasno vreme.

JJ: Ne, nisi tega rekel.

HOWIE: Rekel sem, da Mary Walshe pa ne misli, da imaš veliko srce.

JJ: Nikoli nisem imel nič z Mary Walshe. Razen enkrat samkrat.

HOWIE: Patricia Quinn tudi ne misli, da imaš veliko srce.

JJ: Nikoli nisem imel nič s Patricia Quinn ... Pač pa z njeno sestro dvojčico ... Itak pa ne mislim poslušat tvojega nakladanja. Moram delat. *Začne pisati evidenco plimovanja. Premolk.*

HOWIE: Una Flaherty iz hotela Flaherty tudi ne ...

JJ: Pizda, nikoli nisem imel nič z Uno Flaherty iz hotela.

HOWIE: Vem. Ampak ona vseeno misli, da si pizda. Pa da si debel tudi. Ni se ravno s

temi besedami izrazila, ampak bolj v tej smeri: »John-Joseph je bil svoje čase zelo fejest, prav fit je bil, dokler ni spizdil v Ameriko, ampak zdaj je pa« – čakaj malo, da bom pravilno citiral – »zdaj je pa debel ko prasec in en čisto navaden pizdun«.

JJ: A tako?

HOWIE: Samo citiram, kar je rekla. Annie iz kioska pravi, da je ni bejbe, ki bi te še hotela. Pa to je rekla, kako si jim svoje čase mešal glave in jih spravljaj ob pamet s svojimi lažmi. Zdaj so ti ostale pa samo še tastare. Take, kot je Joan. Pa še to za povrhu, da se boš zdaj moral tudi oženit, jebenti, in nič več jim ne boš mešal glav pa lomil src s svojimi kurčevskimi lažmi, ti pizda, da bi morale potem hodit v Anglijo delat splave. Joan te bo držala zelo na kratko. Njen pekinezar, jebenti, bo na daljšem štriku kot ti, boš videl. Njen pekinezar, jebenti, ki pa ima itak več jajc kot ti.

JJ: Prav žalosten sem, da tako govoriš. Strašansko žalosten. Še posebej zato, ker imam ravno nekaj v žepu zate. Mišljeno je bilo kot presenečenje, ampak zdaj itak ni važno. *Potreplja se po žepu.*

HOWIE: Kaj imaš?

JJ: Škoda, res škoda. Zdaj je itak vseeno. Je že mimo. *Iz jakne vzame list papirja.* Rekel si par stvari, za katere bi bilo bolje, če jih ne bi. Žalitve so letele na vse strani.

HOWIE: Kaj imaš?

JJ: Ne, zdaj je prepozno. Se bom pač prijavil v Banno s Tommyjem Frankom.

HOWIE: S tistim ušivcem!

JJ: Ta problem ima že pod kontrolo. Niti ene gnide nima več.

HOWIE: Ti se hecaš, ane? Pa saj si že poslal prošnjo, a ne, da si jo?

JJ: Stari moj, *friend* moj – kaj bi dal, da bi bilo res.

Pavza.

HOWIE: U, jebenti, zdaj si me pa res skoraj potegnili. Mater si ti en prasec. En velik prasec.

JJ: Ne, res boš moral sam napisat vlogo. Howie, sam boš moral naštet svoje dosežke, hobije pa svoje interese.

HOWIE: Ma ne, no, JJ, ne se hecat. Saj si jo že poslal.

JJ: Veliko dela imam jaz zdaj, Howie. Poskrbet moram za svojo prihodnost. Pa evidenco plimovanja moram dokončat. Nazorne opise dodat. Brendan se lahko vsak hip namala, jaz moram pa še smeti odnest v kontenjer.

HOWIE: Jih bom jaz.

JJ: Pa barako moram pomest.

HOWIE: Ne se sekirat. Bom jaz.

JJ: Pa zastave moram zamenjat.

HOWIE: Jih bom jaz.

JJ: Pa plavat moram it.

HOWIE: Plavat? Pa saj ti nisi šel plavat že od ... Ti vodo sovražiš.

JJ: Samo to vodo tukaj, Howie. Ampak en mora testirat tokove. Da bojo opisi bolj avtentični.

HOWIE: Ampak če je pa ... tako mokra.

JJ vzame list papirja in se dela, da ga bo strgal.

HOWIE: Bom šel jaz plavat.

JJ: Čisto do rta, a je prav?

Howie se začne oblačiti v potapljaško obleko. Samo spodnji del, Howie.

HOWIE: Ampak ...

JJ: »Navedite, s čim bi vi osebno lahko največ prispevali k ...«

Howie se slači. Ko ga zagledamo v spodnjicah, se izkaže, da je ves mršav in bolehnega videza. Le obraz in roke ima zagorele. JJ iztegne roko in Howie mu izroči uro. Howie nergaje odide desno.

Pa pazi, da ne boš vode požrl.

Premolk. Potem si JJ zaviha ovratnik, se pogleda v ogledalce za britje in odide.

Tretji prizor

Pride razmršena Punca v sivem dežnem plašču in gumijastih škornjih, z nahrbtnikom v roki, med štrene dolgih las ima zapleteno morsko travo. Usede se in si začne ogledovati kamenje, mahoma se globoko zatopi vanj. Howie pride iz vode. Premočen je do kosti in izčrpan, nekaj časa se opoteka, nato se zgrudi na kolena in začne veličastno preklinjati.

HOWIE: O ti pizda. O kurba. O fak, fak. Za popizdit grozno je bilo.
V ustih zazna okus po nečem odvratnem. Izpljune.
O fak, nikoli več me noben ne spravi noter. Nikoli več ...
S hrbtom se uleže na kamenje in lovi sapo. Nenadoma se začne divje praskati po notranji strani hlač, vstane in zaluča daleč stran nekaj ostudnega, kar je potegnil iz njih.
O ti pizda hudičeva. Fak, nikoli več me noben ne spravi noter, jebenti, da ne. Nikoli več ...
Opazi Punco in se v hipu zbere. Našopiri se in začne izvajati telovadne vaje, zaradi česar je v trenutku še bolj zasopel. Punca ostane zatopljena v svojem svetu in še naprej razvršča kamne.
Brrrr. Super voda, fantastično je bilo.
Požene kri po žilah, eh?
Punca se ne zmeni zanj. Dvigne kamen proti svetlobi in ga gleda; videti je, da jo je popolnoma prevzel.
Pravim, da požene kri po žilah ... Mislíš ti slučajno tudi kaj v vodo? ... Jaz sem zdaj preplaval približno dvanajst kilometrov, plus minus en kilometer. Srce mi kar razbija.
Ampak je pa enkratna, voda. Ko svila. No, ko nafta, če že ne ko svila. Malo traja, da se navadiš ... Pravim, da malo traja, da se navadiš ... A si tako malo na počitnicah tukaj?
Punca se zanj ne zmeni.
E-ej? Samo prijazen sem ...

Tedaj ga prešine veličastna misel.

A-a, že štekam. Ti si torej, eh, ja, že štekam ... Ti si ... eh ... čakaj, čakaj malo. Čakam malo, že štekam! *Dolga pavza. Globoko vdihne. Zelo glasno.* Speeken Sie Deutsch? *Punca se ozre okoli sebe, kot da je nekaj slišala, a začne brž spet razporejati kamenje.* Ne. Ne. Speeken Sie English? Sigurno misli, da sem totalen kreten. *Zelo glasno.* Speeken you anglais? To ni Banna. To – *(Pokaže plažo.)* – ni Banna. Ampak si vseeno very welcome na najini beach. Eh. Jaz reševalec Howie. *Baywatch* Howie. Howie. *Pavza.* Poznaš mogoče Harggar pa Uti? Harggar und Uti? Oni tudi Nemki, two girls. Nemki. V penzionu gospe Simmonds? Drugače sta sicer iz Hamburga, daleč od tukaj. Hamburg? Od koder so Nemci?
Punca ga brezizrazno pogleda in dvigne pred sabo majhen bel kamen.

PUNCA: Ta ... ta mi je najbolj všeč.

HOWIE: Meni pa Harggar. Ker je tako simpatična. Vsako jutro mi da pri zajtrku svojo klobaso.

PUNCA: Snežno bel. Vidiš? Popolnoma okrogel. Prelep. Tale je ob robu malo odkrušen. Kot prstni odtis. Vidiš? Kot bi se kdo pred milijoni let naslonil nanj. Ta pa – *potegne kamen iz žepa* – a ga vidiš? Ta je pa dragocen. Fossil ... Vidiš obraz gor?

HOWIE: Nič ne vidim ...

PUNCA kaže: Mrtva stvar. Tukaj ima majhno oko, to pa je obris ustnic ... Ko umreš, se ugrezneš med kamenje. Samega sebe vtisneš. To bi jaz rada ...

HOWIE: Eh ?

PUNCA: To je diamant, ki mi ga je dal on.

HOWIE: Kdo on?

PUNCA: Moj zaročenec. *Obraz se ji spači.*

HOWIE: Ne se razburjat. Pusti to mrtvo stvar ...
Kje pa je tvoj zaročenec?

Punca pokaže proti morju.

HOWIE: Plavat je šel?

PUNCA: V Ameriki.

HOWIE: Eh?

PUNCA: Rekel je, da je ta kamen isto kot diamant. Da so diamanti točno taki. Da so samo prah. Da jih šele morje spremeni v drago kamenje. To je bila ena prvih stvari, ki mi jo je povedal.

HOWIE: Kaj ti je ... ? Kdo?

PUNCA: Si ti malo zabit, ali kaj? Moj zaročenec. Vprašal me je: »Greš plesat?« Samo mene, od vseh punc je vprašal samo mene. »Greš plesat?« *Zelo slovesno.* In sem rekla, spomnim se, kot bi bilo včeraj, rekla sem: »Ja, grem.«

HOWIE: Da nisi ti mogoče kaj na glavo padla zadnje čase? Si, ane?

PUNCA hitro: Rekel je: »Bi rada videla en diamant?« »Ja, bi,« sem rekla. On pa: »Usedi se v moj avto.« In sem se. On pa: »Daj, bova šla na eno majhno plažo. Saj ni daleč, saj ni temno.« Ampak je bilo. Bilo je temno. »Čakaj malo,« je rekel. In me objel čez ramo, medtem je pa že vzšla luna in osvetlila kamne, da so bili kot ... ja, da so bili kot diamanti. Ni se zlagal. Spomnim se, kot bi bilo včeraj. Ulegla sva se. Nad mano zvezde, pod mano diamanti. Na meni pa njegova usta. Vprašal me je, če sme. Jaz sem rekla, da ne. On pa: »Oh, daj no.« Jaz pa, da ne. On pa: »Potem se bova pa kar poročila.« In jaz sem rekla: »A da se bova?« In je on rekel *seveda*. »Jebenti, da se bova, pa če me hudič pocitral!«

HOWIE: Ful dobro.

PUNCA: Moj ati mi pa potem pove, da je šel v Ameriko. »Ga bom pa počakala,« sem rekla. On pa: »Veš, kaj si ti?« »Vem, ati.« »Pa veš, kaj nisi?« me vpraša ati. »Nisi več moja ljuba hčerkica, mater ti.« Jaz pa, jaz pa: »Pa, sem, ati, ja, sem. Sem. Ljubezen ni sramota. Ljubezen je ... ljubezen je vredno počakat ... Res, ati, *je vredno*,« sem rekla. »Čakala bom. Saj bo prišel nazaj pome. Obljubil je.« *Začne nekaj iskati.* Tukaj sva ležala. Ali pa ... ali pa je bilo tam ... ne morem se spomnit ... Mogoče je bilo tam ...

HOWIE: Si tukaj na počitnicah?

PUNCA: Kje so diamanti? Samo pet jih imam, samo pet belih, pa že cel večer iščem. Kaj bom pa zdaj? O bog. Kaj bom pa zdaj?

HOWIE: Ne se sekirat. To so samo kamni. Tukaj jih imaš cel kup, če bi jih rada.

PUNCA: O bog, kaj bom pa zdaj? Ne morem več čakati. Tako sem utrujena ... *Začne se tolči po glavi. Mrmraje.* Bel kamen ... bel ...

HOWIE: Nehaj! Ti bom jaz pomagal. Ne se sekirat.

Prime kamen in ga dvigne.

Ga že imam!

Punca strmi vanj.

PUNCA besno: Ta ni bel, mater ti!

HOWIE: Je ... je ... samo malo ga je treba spucat.

Drgne kamen ob svoje hlače.

Pa bo prišla bela barva do izraza. Pogledj!

Poglej! Kako je krasen! Ti rečem, da je to najlepši kamen, kar sem jih videl. Samo da spravim dol vso to ... kri od galebov, pa bo ... ! Pogledj, a vidiš!

PUNCA hipoma povsem mirno: Še. Še.

Iztegne dlani. Howie se usede in potegne k sebi velik kup kamnov, ki jih začne čistiti s slino. Punca si vsak kamen natančno ogleda in jih zлага na dva kupa.

Misliš, da bi mu bil ta všeč?

HOWIE: Ja.

PUNCA: Delaj se, da si on. Kateri ti je všeč?

Howie izbere kamen. Punca pobere še dva.
Ta ... ali ta?

HOWIE izbira: Ta.

PUNCA: Ta ... ali ta?

Howie izbere.

Se še zmeraj delaš, da si on?

HOWIE: Ne. Nočem se it tega.

PUNCA: Delaj se, da si on.

HOWIE: No, prav.

PUNCA: Me ljubiš?

HOWIE: Ja.

PUNCA: Ljubim te.

Howie zažari. Ona ga poljubi.

HOWIE: O fak ... pa to je noro. Se bova še kdaj videla?

PUNCA: Bi se prosim obrnil stran. Preobleč se moram.

HOWIE: Greš v vodo? Greš res?

PUNCA: Nimam kopalke.

HOWIE zardi: Ah.

PUNCA: Ne boš gledal?

HOWIE: Greš v vodo ... nudo?

PUNCA: Saj ne boš gledal, ane? *Roteče.*
Prisezi, da ne boš.

HOWIE: Prisežem. Niti pogledal ne bom.
Punca prikima. Howie ji pokaže hrbet. Oči si pokrije z rokami.

Kuku! Samo hecam se.

Punca sleče plašč. Izkaže se, da ima pod njim dolgo belo obleko. Iz nahrbtnika vzame poročni pajčolan in si ga posadi na glavo. Iz las si odstrani dolgo bilko morske trave in jo drži v roki. Spet si oprta nahrbtnik, ki je tako težak, da komaj ujame ravnotežje.

No torej, kot obalni stražar in reševalec iz vode te opozarjam, da moraš imeti dno ves čas pod nogami. In nikar ne plavaj k rtu Ely. Tam je zelo močan tok. Močan vrtinec, ki te takoj potegne not.

PUNCA odsotno: Rt Ely? To je naravnost naprej od tukaj, ane?

HOWIE: V hipu te spodnese. In odnese.

PUNCA: Na svidenje.

HOWIE: Čao. Fino je bilo čvekat s tabo. Ne bom gledal, obljubim. Saj zdaj si že itak v vodi, ane? Grem stavit, da te ni več, ane? Se še kaj vidiša ...?

PUNCA od daleč: Ja. Ni me več. *Odide.*

HOWIE zakliče za njo, oči ima še zmeraj zaprte:
Se pravi, da sva zmenjena? Zmenjena sva! Res je bilo fino čvekat s tabo. Se ne spomnim, koliko časa se že nisem tako fino pogovarjal. Odkar je moja sestra Majella umirala za levkemijo, se mi zdi, in sem ji dostikrat delal družbo zraven postelje v bolnici. Super sva se menila. *Pavza.* A sem ti že omenil, da sem sirota, eh?

Pride JJ in gre naravnost k vedru. Vzame stekleničko ustne vode in začne na vso moč grgrati. Zagleda Howieja, ki stoji kot v sanjah. Ljubezen je nekaj čudovitega, a ni, JJ?

JJ izpljune ustno vodo.

Kako pa kaj Joan?

JJ zadirčno: Moram res čisto vse sam naredit? Saj si rekel, da boš malo počistil. Pizda, zmigaj se že.

JJ pospravlja in hkrati potiska Howieja v smeri proti stolpu.

HOWIE: Zaljubljen sem, JJ.

JJ: Zal ljubezen ni obojestranska, buzi moj stari.

HOWIE: Eh?

JJ: Pravim, da si v tem osamljen, stari moj, ti pokrita rihta. Spravi se mi raje pisat evidenco plime in oseke, mater ti. In to res natančno u nulo, Howie, če ne bom prišel in te fajn zmlatil.

Howie se povzpne nekaj stopnic proti vrhu stolpa. JJ vzame iz vedra kladivo in začne popravljati tablo z napisom Obalna straža, ki visi postrani.

JJ: Da se ne bi slučajno spet kaj zajebaval z znakci za 'prav tako'.

HOWIE: Jaz sem bil zdaj tudi na zmenku, JJ.

JJ grozeče: Stari, ej ...

HOWIE: Se mi še zdaj kar meša v glavi od njenega nakladanja. *Zadovoljno.* Fak, niti besede nisem štekal, kaj je govorila.
JJ ga pogleda.

JJ: Morsko vodo si pil! Ti nisem rekel, da ja ne boš česa pogoltnil ... Ampak, jasno ne, nisi mogel držat gobca skupaj, ane? Zdaj si pa septičen. *Mrmraje.* Kurc gleda tisto babo. *Pokaže okoli sebe.* Katero babo, stari?

HOWIE: Tukaj je bila, JJ, prisežem, da je bila tukaj. Lase je imela do sem ... pa ... pogovarjala sva se ... o geologiji pa táko, pa o kamnih.

JJ: Ne me zdaj jebat z geologijo.

HOWIE: Poljubila me je.

JJ: No, zdaj vsaj vem, da haluciniraš. Kdo bi pa hotel tebe poljubiti?

*Howieju začne samozavest plahneti.
Z daljnogledom na hitro prečese plažo.
Najprej proti desni.*

HOWIE vse manj prepričljivo: Tukaj je bila, JJ ...
prisežem ...

JJ: Ja, ja ...
Howie pogleda levo.

HOWIE premolk ... Nekaj je v vodi, JJ.

JJ: Eh?

HOWIE: Mislim, da ... mislim, da je nekaj v vodi.
JJ pogleda skozi daljnogled.

JJ: To je tisti crknjeni pes, stari.
*Oba gledata v morje, vsak skozi svoj
daljnogled. Dolg premolk. JJ izpusti kladivo.
Dramatično vzdikne. O fak.
Hitra zatemnitev.*

Četrty prizor

*JJ stoji nad nezavestno in okrvavljeno Punco,
videti je pretresen. Poskuša jo spraviti k
zavesti in ji začne dajati zanič umetno dihanje
usta na usta. Punca, še vedno v poročni obleki
in s pajčolanom na glavi, leži na nosilih. Howie
se živčno prestopa. Vsi so premočeni do kože.*

HOWIE: Mrtva je. Fak, mrtva. Fak. A je mrtva?
O ti kurba. O fak.

JJ med vdihni in izdihni: Prinesi mi ...

HOWIE: Kaj? Kaj? O fak ...

JJ: Prinesi mi že ono knjigo, pizda.

HOWIE premolk: Mater, JJ, ni zdaj cajt, da bi
bral, jebenti.

JJ: Pizda ... *priročnik* mi prinesi ... za prvo pomoč ...

HOWIE: U fak, aja ... Pizda, kje pa je?
*Howie stopi v barako. Brska.
Kurba, nekam pospravljeno je zdaj tukaj.
Tako da čisto nič ne najdem, mater ti ...
Evo, sem že našel ... Že imam. Že imam.
Telebne iz barake, v roki ima veliko kovinsko
škaflo z opremo za nudenje prve pomoči in
priročnik. Trešči naravnost na obraz.*

JJ: Pička ji.

HOWIE: Ej ...

JJ: Ne diha.

*JJ se usede okobal Punci na prsi in jo brez
pravega ritma tolče po srcu.*

HOWIE: Tako? ... Misliš, da je tako prav? Meni
se ne zdi prav, JJ.

JJ: Ne morem se ... ne spomnim se točno ...
Stran ...?
Howie lista.

HOWIE: Ja ... ja ... čakaj ... smrtna ogroženost ...
eh ... položaj za oživiljanje, opekline ... ne.

JJ: Howie!

HOWIE: Že imam ... Utopitev ... utopitev ...
v ribniku, v jezeru, v morju ... že imam, stran
109 ...
*Howie najde pravo stran in nekajkrat obrne
knjigo.*

JJ: Po mojem ... po mojem ... je treba ...

HOWIE: Roke držiš čisto narobe, JJ. Roke bi moral imeti, kot kaže diagram E, a vidiš? *Pokaže. JJ ga posnema.*

Obratno. Ne, ne, to je moja leva. Leva ... ! Ta, na kateri imam piko ... Bom jaz. Bom jaz. Ti pa beri. *Zamenjata se. JJ se začne živčno prestopati s knjigo v roki.*

JJ: liiin en dva tri štiri. liiin en dva tri štiri ...

HOWIE: Motiš me ...

JJ: liiin en dva tri štiri ... liiin en dva tri štiri ...

HOWIE: Jaz ti nisem nič težil, ko si jo ti ...

Pizda, motiš me ...

JJ: liiin en dva tri štiri ...

HOWIE: Pizda, stari, motiš me, bi že nehal ...

Hoče lopniti JJ-ja.

JJ: Ritem, stari, je bistven ... Pritisni ... liiiin en dva tri štiri ... Potem pa ... *Obrne list.* Strani od 110 do 115 manjkajo. Howie, strani od 110 do ... A si ti? ... Strani od ... ? Si si ti rit obrisal s stranmi od 110 do ... Howie? A si si ti ...?

HOWIE: Vse pod kontrolo, stari. Zdaj sem se spomnil.

JJ: Kaj se pa potem obiraš, pizda? Reši jo že!

HOWIE: Zdaj sem se spomnil. Ti kar šteje. En dva tri štiri *pet* ... Saj smo morali vaditi na lutki v bazenu ... na Ančki, se spomniš? Brendan jo je vzel iz škatle. *Pavza.* Samo z lutko je čisto drugače, JJ.

JJ: Daj že ... Reši jo!

HOWIE: Eh ... najprej jo moraš ... moraš jo ... moraš jo obrnit na bok ... ali pa ... *Zagrabi Punco za zapestje in ga izpusti.* *Mlahavo omahne.*

O fak ... mrzla je že.

JJ: Mrtva je. Ubil si jo, ti si jo umoril, ker si se tako obiral.

HOWIE *jokajoč:* Ti si bil kralj reševalcev v kurčevi Kaliforniji, pizda ti! *Baywatch!* Kar ti jo zdaj reši!

JJ se obrne proti baraki, grize si členke.

Ali pa ji ... ali ji moraš najprej nos pokrit z nečim ... ? Ne, ne ... najprej moraš ... fak, ne

morem se spomnit ... najprej očistiš dihalne poti. Na Ančki je bilo čisto lahko. Moral si jo samo ... malo lopnit ... *Stiša glas.* »Na plaži si. Žrtev je prenehala dihati. Osredotočiš se na ...« O, fak, čisto mrzla je že ... žal mi je, gospa, zelo mi je žal ... *JJ plane v barako in začne s silnim naporom nekaj vleči iz nje. Nato stopi ven z ogromno škatlo v roki. Odpre jo in izvleče žensko lutko v naravni velikosti.*

Sem se že spraševal, kaj je v tej škatli. *Zamenjata se. Howie 'oživlja' lutko, JJ oživlja truplo.*

Očistiš dihalne poti.

JJ posnema njegove kretnje.

JJ: O, fuj ... lazanja. O, fak.

Iz grla Punce potegne velik šop morske trave.

HOWIE: Nežno stisneš nosnice. Globoko vdihneš liiiin ... en dva tri ... Poslušaj usta. *Oba poslušata usta.*

In še enkrat. En dva tri. Poslušaj usta.

Oba poslušata usta.

Meni se zdi ... meni se zdi, da ... da ... diha!

Oba pogledata napihnjeno lutko.

JJ: Hvala kurcu ...

Oba pogledata truplo.

Dolga pavza.

HOWIE in JJ: Fak.

Zaternitev.

Konec prvega dejanja.

Renato Jenček in Andrej Murenc

DRUGO DEJANJE

Prvi prizor

Luč počasi osvetli prizorišče, ko prideta Howie in JJ, oblečena v reševalna jopiča. V rokah imata vsak svojo lopato. JJ si prižge cigareto.

HOWIE: Vsaj par besed bi morala povedat.

JJ: Ni bilo časa, Howie.

HOWIE: Potem bi morala pa vsaj kaj zapet.

Kot se dela na pogrebih. Po mojem bi bila Gracija ... po mojem bi bila Gracija zelo vesela, če bi ji kaj zapela.

JJ premolk: Kako veš, da ji je bilo ime Gracija?

HOWIE: Saj ne vem. Ampak tako mi je ... zgedala ko kakšna Gracija. Sem preveril tudi druga imena ... pa ji niso pasala. Gabi, recimo.

JJ: Saj me ne zanima, Howie. Daj mi zdaj ruzak, da še tega zakopljeva.

Skrije njen nahrbtnik.

HOWIE: ... Ali pa Greta. To ji tudi ne paše.

Gabrijela, Gita, Gizela ...

JJ: Pizda, daj se že no malo zbrat.

HOWIE: Ali pa Glorija. Mogoče ji vseeno bolj paše ko Gracija. Reci Glorija, JJ.

JJ privleče od nekod skrinjico za nakit.

JJ: Sem bova spravila pa te njene drobnarije.

Howie potegne iz žepa zapestno uro in prstan.

JJ vzame iz žepa zlato verižico. Howie sname ogrlico s fosilom, ki jo je imel okoli vratu.

To crknjeno reč pa kar imej.

Howie prikima. JJ odnese skrinjico v barako.

Howie začne spuščati zastavo.

JJ: Kaj pa počneš? Ej, stari?

HOWIE: Poslednjo čast ji bom izkazal.

JJ: Nimava zdaj časa za to. Stari, zastave ne moreš kar spustit, kadar ti pade na pamet.

Pizda, Howie, daj zastavo nazaj gor.

Howie pritrdi zastavo na pol droga. JJ kadi.

Itak je bila najbrž že mrtva.

HOWIE: Ko sem jo obrnil, je še dihala. V vodi.

Pavza.

JJ: Tega prej nisi povedal.

HOWIE: En tak glas je spustila ... ššššš. Kot bi ... spustila dušo.

JJ: Kurac je spustila dušo.

HOWIE: Ja, pa jo je. Res sem slišal en tak ... vzdih.

JJ: Kurac si ga.

HOWIE: Res sem ga. Isto ko moja teta Betty, ko je umrla.

JJ: Ne bi spet poslušal tvojega nakladanja o tem, kako si bil sirota, Howie ...

HOWIE: Pa moja teta Lucy tudi ...

JJ: Pa tvoja teta Lucy tudi ... Naj počiva v miru.

HOWIE: Tako ... samotno, ko veter v školjki. *Zajoka, ramena mu drhtijo.*

JJ: Ej, Howie, fak. Kaj če pride Brendan? Kako mu bom razložil, zakaj se cmeriš in ga kar nekaj ... serješ? Pa zakaj da imava zastavo na pol droga, kot da je kdo ... ne vem, kaj no? Kakšen vtis bova naredila?

HOWIE: Po mojem je to še najmanj, moj jok pa zastava na pol droga ... Ne, res ne bova naredila *dobrega vtisa*, stari. Punca je mrtva. Ubila sva jo pa midva.

JJ: Ne, je nisva.

HOWIE: Okej, ti si jo. Ti si jo ubil.

JJ: Kaj? Kaj sem jo?

HOWIE: Prekletu dolgo je trajalo, da si se le zmigal v vodo za mano, a mogoče ni?

JJ: Pizda, če sem pa mislil, da je crknjen pes ...

HOWIE: Petkrat sem se potopil in jo začel sam dvigovat. In ko sem končno splaval na površje sredi tistih kurčevih valov, pizda, si bil ti še zmeraj komaj do kolen v vodi in cvlil, kako je mrzla.

JJ: Ti si bil itak že moker, Howie. Zakaj bi se potem še jaz naprezal?

HOWIE: Midva sva reševalca iz vode. Midva naj bi reševala življenja, JJ. Obalna straža, JJ. Nisva midva ... nisva midva tukaj za to, da jamrava, kako mrzla je voda, če naju malo pošprica. *JJ se obrne stran. To ga je zadelo v živo. Pavza.*

JJ: Sigurno je bila pod vodo že ... kaj vem ... sigurno že zelo dolgo. Kdorkoli je že bila,

umret je hotela. To takoj vidiš. Itak je mogoče tudi kakšne tablete požrla ali kaj takega ...

HOWIE: Samo malo je šla brest. Vse je imela, za kar je vredno živeti. Zmenjena sva bila, da se pozneje dobiva ... Res sva bila. Všeč sem ji bil ...

JJ: Kaj je imela oblečeno, Howie?

HOWIE: Eno krasno belo obleko.

JJ: Pizda, poročno, ja. Kaj je imela pa okoli vratu?

HOWIE: Tisto crknjeno stvar.

JJ: *Poleg* crknjene stvari?

HOWIE: Ruzak.

JJ: Kaj je imela v ruzaku, Howie?

HOWIE: Kamne. Kamne pa skale.

JJ: Pizda, nič več ne bom rekel.

HOWIE: Pa ne, no ... ona je kamne nabirala zato, ker ... ker so ... ker so lepi ko diamanti. Sam sem ji pomagal ...

JJ *premolka:* Ti si mrtvi puncji pomagal dat kamne v ruzak?

HOWIE: Ja. Ne. Ja. Rekla je, da so beli najlepši ... Jaz pa sem ... Jaz pa ... Pa ne no, ni bilo tako, jaz sem ji bil res všeč ...

Končno se tudi on dokoplje do bridkega sklepa, gre v barako po rolko in hoče oditi.

JJ: Kam greš, stari?

HOWIE: Po mojem ... po mojem midva res nisva najboljša reševalca iz vode, JJ. *Odide. JJ gre za njim in ga dohiti.*

JJ: Ne tako govorit, Howie, ne ga zdaj srat. Howie ... Nehaj, stari. Nehaj. Poslušaj me vsaj sekundo. Poslušaj. Če bi se ti folk kar naprej utapljal, niti ne bi mogel ratat reševalec ... *Howie ga odrine. JJ se mu spet približa. Krčevito se mu nasmehne. Samo sekundo. Premolka. V čem sem jaz dober, ti pa ne?*

HOWIE *zamišljeno:* Eh?

JJ: Tako je treba, Howie. Razmišljat. Razmišljat, stari. Samo minutko mi daj, stari ... da razmislim. Samo minutko, a je prav? Zaradi tega te pa res ne bo konec, ane?

HOWIE: Ne, ne bo me.

JJ: Okej. Okej. *Pokaže.* Vidiš tisto zastavo tam?

HOWIE: Ja.

JJ: Pa vidiš tudi zastavo na oni strani? *Pokaže v drugo smer.*

HOWIE: Ja.

JJ: No, torej. Torej. Bi res rad preživel čas do konca poletja ... do konca te sezone kurčeve, in to vsak kurčev dan vse do konca sezone, tako da boš non-stop letal med tema zastavama in potihem upal, da ti bo spodrsnilo na kakšnem kamnu in boš vsaj en del preživel v nezavesti? Ja ali ne ...?

HOWIE: Čakaj, ni to zdaj ...

JJ: Ja ali ne? Samo to povej, stari. Povej.

HOWIE: Čakaj ...

JJ A bi rad?

HOWIE: Ne bi.

JJ: Če bi rekel ja, potem bi bilo res bolje, da spizdiš in vse poveš Annie v kiosku pa policajem kurčevim, da boš šel direkt v zapor, ker si dal samomorilski puncji kamne in nama do konca zjebal šanse, da bi jedla sendviče pa solato v Banni in končno dobila flat skupaj, pa ratala cimra, stari, *frenda* pa to ...

HOWIE: Eh ... eh ... čisto si me zmedel, JJ ...

JJ: Uslugo si ji naredil. Zdaj je končno z njim, s svojim zaročencem. Mogoče ne ravno v telesu, v duhu pa stoprocentno. Kar si je tudi želela. *Pavza.* Tako da ga ne serji, stari, res ne ...

Howie se spet zbere. JJ ga objame.

Usedi se malo. Saj ne rečem, hud šok je bil to zate. Ampak zdaj ga pa nehaj srat. Ti si dober človek, tako da ga ne srat. Ti prinesem kocico?

Howie prikima. JJ ga posede v pesek.

Pokrije ga z rdečo brisačo/odejico. Objame ga čez ramena. Pri tem je z enim očesom ves čas uprt v obzorje. Nemiren je. Howie se potolaži in pomiri.

HOWIE *potiho:* Kaj če bo ugotovil, JJ?

JJ: Ne bo. *Pavza.* Stari, midva nisva nič zajebala. *Howie ga pogleda. Pavza.*

HOWIE: A nisva mogoče midva pokopala pod zastavama dveh ljudi, JJ? In to, če ne štejem Gracije?

JJ: Ja, sva ju, ja. Ampak ... nisva pa ju ... nisva ju ... nisva ju midva ubila, Howie. Utonili so ... po nesreči.

HOWIE: Nisva pa ju rešila.

JJ: Formalno gledano, ne. Nisva ju. Ampak sva pa ... sva pa poskušala. Poskušala sva ju rešit. Mogoče, da res ... mogoče res nisva bila ... tako zelo na preži ... pa pozorna tudi ne, kot bi morala bit, ampak sva se pa tudi iz tega nekaj naučila. Zaradi tega sva danes boljša operativca v sferi športa in rekreacije. A mogoče ne visiva kar naprej na stolpu in ne kontrolirava situacije u nulo? A mogoče ne patroljirava non-stop, jebenti? No, skoraj non-stop. Imaš pa seveda tudi ljudi, ki ... ki nočejo, da bi jih kdo rešil.

Pavza.

HOWIE potih: Debeluhar je hotel, da bi ga kdo rešil.

JJ: Okej, imaš prav, on je hotel ... hotel je. Ampak pizda, če je bil pa tak bajs ...

HOWIE: Pa ona stara klošarka ...

JJ: Valda ... ona je tudi hotela. Ampak saj si sam rekel, a mogoče nisi, da si mislil, da je bil tisto samo en galeb, ki je zavreščal ... Samo poslušaj, isto se sliši.

Galeb zavrešči.

Slišiš mogoče razliko med galebom pa tisto staro klošarko, ki se je utapljala? *Premolk.*

Kaj pa je rinila v vodo, če ni znala plavat?

Bajs pa tudi ... Kaj je imel bajs not v kopalkah, Howie, stari moj, eh?

HOWIE: Bonbone. Bonbone je imel v kopalkah.

JJ: Točno to, bonbone. Kaj mu je bilo treba požret vse tiste bonbone, prascu debelemu, če je res upal, da ga bo enega lepega dne kdo rešil? Voda na oni strani rta Ely je pa globoka, pa še tok je nevaren, vsak kreten to ve. Kaj sta iskala tam, da sta potem utonila? Mar bi šla lepo v Banno, malo bi se špricala pa skakala po valovih. A mogoče nisva imela gor rdeče zastave?

Howie odkima ... Nista je imela.

JJ: Aja, nisva. No, tokrat sva jo pa imela, pa je bilo isto.

HOWIE: Grozno se počutim, JJ.

JJ: Vem, stari. Vem. Tudi jaz se ne najboljše. Pa saj bo minilo. Veš, kaj bova ... kaj bova ... ? Ti pa jaz bova, Howie? Šla bova ven na pijačo. A greva? Se spomniš, ko sva šla lani enkrat? V hotel Flaherty bova šla.

HOWIE: Samo to, JJ, veš ... samo to si želim, da bi bilo že enkrat mimo. Želim si ... da bi bilo že pojutrišnjem.

JJ: Pomisli ... pomisli na kaj lepega, Howie ... Na najin flat pomisli.

Howie nerazločno momlja.

JJ: Kaj je?

HOWIE: Nobenega flata ne bova imela, JJ, ane, da ne?

JJ: Seveda ga bova imela, stari. *Premolk.* Valda bova imela flat. Zakaj praviš, da ne bova imela flata?

HOWIE: Annie v kiosku ...

JJ: Naj gre v rit, Annie v kiosku ...

HOWIE: Annie pravi, da ne traja pet let, da privarčuješ za polog, JJ.

JJ: Tako dolgo traja, ker ... čakaj malo ...

Pogleda skozi daljnogled in zavlačuje.

Tako dolgo traja, Howie, ker, ker, Howie, ker mora bit ta flat, *najin* flat, Howie, flat, v katerem bova stanovala midva, ti pa jaz, ja, ne more bit kar en star za en drek flat. Mora bit ... mora bit ... v nulo flat mora bit. U nulo ... za to pa rabiš dosti časa. Časa, Howie, da se vse natančno splanira. Imam pa jaz to že vse tukaj not. *S prstom se potrka po čelu.*

Vse imam zdizajnirano v glavi.

HOWIE: Aha.

JJ: Vse zdizajnirano, Howie. Vsak detajl. *Pavza.* Mi ne verjameš?

HOWIE: Nisem rekel, da ti ne.

JJ: Ti bom dokazal.

Prime palico in začne risati po pesku.

To so vrata v najin flat. Katerekoli barve boš ti hotel, valda, ampak meni so najbolj všeč rdeča. Prideš torej skozi rdeča vrata in takoj

skoraj dol padeš, ker je v flatu tako toplo, centralna na ful pa to. A vidiš? Tako res fino toplo. *Pokaže, kako toplo.* Tukaj je dnevna soba, jo vidiš, Howie, stari moj? Tole pa ... tile kurci so pa najini fotelji. Ti samo na gumb pritisneš, pa se kar sami nagzelo nazaj. Tole pa ... to je pa televizor, kaj televizor, jebenti, kino je to, pizda. Na obeh straneh imava, eh ...

HOWIE: Leopard. Črne leopard.

JJ: Hotel sem reč, da imava vsak svoj mini hladilnik, ampak ... ja, črne leopard tudi. *Premolk.* Pizda, ampak hladilnika bova pa tudi imela. Tukaj pa ... tukaj so pa spiralne stopnice – (*Nariše nekaj čačk v pesek.*) – zgoraj, nad dnevno, v kateri bova imela nore partije, sta pa najini sobi. *Najini* sobi, Howie. Predstavljaš si to, Howie, samo krom pa usnje. Krom pa usnje, Howie. Ne misli zdaj na gospo Simmonds, ki te je že itak zbrcala na kavč, da bo imela sobo frej, prasica, da jo bo lahko oddala onemu kurčevemu potniku, ki prodaja ščetke za sekrete. Predstavljaš si francosko posteljo *king size*. Predstavljaš si džakuzi. Predstavljaš si masažno tuš kabino. Stari, a sva frenda, al nisva?

HOWIE: Zgleda, da sva.

JJ iztegne kazalec in mu zažuga.

JJ: Ššššš. Nisem še končal. Pritisneš na drug gumb in vrata se avtomatično odprejo ... in ... kaj zagledaš?

Howie se namrščiči.

Nekaj plavega pa rumenega, stari! *Skoraj zlogovaje.* Banno! Ker najina bajta je skoraj na plaži!

HOWIE: Genialno!

JJ: Sprehodiš se po plaži, fantastičen rumen pesek imaš med prsti, spustiš zastave in niti ena sama stvar na tem svetu te ne skrbi ... Jaz ti pa pomaham s svoje opazovalne točke. Zaresna reševalca iz vode sva, stari, to sva midva. Me vidiš, kako ti maham, Howie?

HOWIE: Vidim!

JJ: A vidiš, stari, kako zagorel sem!

HOWIE: Stari, ful!

JJ: Oba sva. Pa totalno na preži, stari. Nobena stvar nama ne uide.

HOWIE: Oko sokolovo.

JJ: Točno, stari, oko sokolovo, pa čeprav v Banni ni nobene zahrbtno kurčeve plime pa vrtincev tudi ne, sva midva vseeno na preži in pozorna. In če slučajno kaj zagledaš, če slučajno vidiš, da nekaj ... da nekaj ne štima, kaj narediš?

HOWIE: Eh ...

JJ: Zapiskaš s piščalko. Zapiskaš, Howie, in vse se ... naenkrat ustavi. Tudi valovi, pizda jim, tudi valovi nehajo butat, in vsi te pogledajo, ker ti si reševalec iz vode, ti si *obalna straža*. In če ti, reševalec iz vode, obesiš rdečo zastavo, se ne sme v vodo, in noben tudi ne bo šel v vodo. In če kar naenkrat zašprintaš, kot pač zašprintajo reševalci iz vode, folk steče za tabo, ker hočejo bit vsi s tabo, vsi hočejo bit del tvoje scene. Ker ti, stari, ti rešuješ življenja. Mala malica, rešit življenje. Howie, vsi te gledajo, vsi ti ploskajo. Folk sprašuje, če se lahko fotka s tabo. Punce te hočejo vse po vrsti dat dol. Kaj dol, *pofukat* te hočejo ...

HOWIE: Noro, stari, noro ...

JJ: Pojdi zdaj na stolp, Howie.

Howie spleza na stolp in se kot v transu namesti na stol.

Si na stolpu, ane? Kje si?

HOWIE: Eh ... tukaj gor sem, JJ.

JJ: Visoko nad plažo ko kakšen bronast kip, jebenti, visoko gor, nepremičen ko kakšen bronast kip blesav, sonce te žge po vratu ... Gledaš in niti ena najmanjša malenkost ti ne uide, čeprav je ... vse je tako majhno, Howie, čisto majčkeno. Ti pa lepo zgoraj, Howie, ti si glavni, pizda, ti si car. Howie, ti opazuješ – (*Razločno zloguje.*) – ko ta-velik, mater ti. *Pavza.* A hočeš postat reševalec iz vode v Banni, stari, ali ne?

HOWIE: Valda, da hočem! Kaj moram naredit, JJ?

JJ: Malo še počakaj ... *Gleda morje.* Dosti mirno zgląda. Bova dala gor zeleno zastavo.

Dvigne zeleno zastavo.

Ti pa samo glavo v roke pa oči na peclje, da boš videl, če kje vidiš Brendana. Boš zmogel?

HOWIE: Veš, da bom.

Pogleda skozi daljnogled proti levi.

Vse v redu.

Pogleda skozi daljnogled proti desni.

Vse v redu.

Z leve pride Brendan, v roki nese čevlje, aktovko in podlago za pisanje.

O fak! Brendan!

BRENDAN: Evo me, fanta, nekaj mi pravi, da sem vaju presenetil. Zgląda, da znam še zmeraj fino potihem hoditi, eh? Si bil presenečen, ko si me zagledal, Howard, eh? Se pravi, da lahko to takoj odključam. *Odključka kvadratek.* Dober dan, Howard.

HOWIE *zaprepadeno:* D-d-dan ...

BRENDAN *se pretirano pač:* Pritisni jezik na nebo, Howard. Zdaj pa izdihni skozi nos ... Do-ber ... do-ber dan ... Pa menda len jeziček ne pomeni, da je ... da je tudi naš poba len, eh, Howard? *Premolk.* Ni nujno, ane? Dober dan, John-Joseph.

JJ prikima.

HOWIE: Dan ... dober dan, gospod McAllister.

BRENDAN: Brendan. Kar Brendan mi reci, Howard. No, zdaj pa le pridi dol. *Howard pride dol.*

BRENDAN *se smeje, gledajoč okoli sebe:* Prijetno sem presenečen. Zelo prijetno presenečen, če se tako izrazim. Tako da lahko mirno, se mi zdi, odključam še par kvadratkov. Vse štima. *Malce se sprehodi naokrog. Prikimava in dela kljukice.* Edino ... edino ... kaj pa je to za en smrad?

JJ: Kateri smrad, Brendan?

BRENDAN *nekajkrat pretirano vdihne:* Imaš prav. Imaš prav. Prej bi pričakoval, da bo tukaj smrdelo po smeteh ali pa po krvi od galebov, ampak tole pa ... to ... to je pa bolj kot ne sveži zrak. Zelo dobro vama gre,

zaenkrat. Zelo zelo dobro, dečka. *Naredi kljukico.*

HOWIE in JJ: Hvala, Brendan.

JJ: Vam pokažem evidenco plimovanja, Brendan? Imava vse pripravljeno.

BRENDAN *pogleda na uro:* Eh ... kaj pa vem. Moram še do Castlegreyja presenetit onadva poba ... Bi kar rekel, da se jima riti fajn treseta, ko me čakata. *Premolk.* Kar je tudi čisto prav. Bi pa z veseljem skodelico čaja, če bi mi jo slučajno kdo ponudil.

JJ: Howie ...?

Howie začne kuhati čaj.

Vam bom zdaj evidenco pokazal. Tipi-topi je. A vam jo? *Pokaže proti baraki.*

BRENDAN: Vse ob svojem času. *Nasmehne se. JJ in Howie ga živčno gledata. Brendan se razgleduje, potem sede in si začne zavezovati čevlje.* Pozneje bom šel pa še malo plavat ... ko bom opravil inšpekcijo med vajinima zastavama. Da prekontroliram avtentičnost vajinih opisov. Zeleno zastavo imata gor. Sta bila vidva danes že kaj v vodi?

HOWIE: Ne.

JJ *hkrati s Howiejem:* Ja ... Ja, sva ... Bonaca, ni kaj. A ne, da je bonaca, Howie?

HOWIE: Je, ja.

Brendan vzame iz žepa zavojček cigaret. JJ skrivaj pokaže Howieju, naj ne vzame cigarete.

BRENDAN: Boš cigareto?

JJ: Midva ne kadiva, Brendan. *Brendan naredi novo kljukico.*

BRENDAN: Dobro. *Vstane, nato se spet usede in si prižge cigareto. Premolk.* Vesta, da me to zelo spominja na dan pred mnogimi leti, na en lep poletni dan. Pred mnogimi, mnogimi leti. Mogoče se boš ti spomnil, John-Joseph? Takrat si bil ravno v najboljših letih, bi rekel. Šel si po ulici s svojim zvestim spremstvom. Z vsemi tistimi puncami, ki so se kar limale nate. Se spomniš tistih časov, John-Joseph?

JJ: Se, Brendan.

BRENDAN: Ti si bil tudi zraven, Howard. Tekal si za tem frajerčkom. Po mojem si imel kakšnih šest let ... Non-stop si mu bil za petami kot kakšen majhen cucek. Na plažo ste šli za cel dan, s srfi pa s puncami pa s piksnami pira. Jaz pa v svojem majhnem pežojčku na poti v svojo pisarno z lastno tajnico, že takrat, ja, ker sem si že ustvaril ime kot mlad občinski svetnik v uradu za prostorsko planiranje, in že takrat sem delal arbitražo v sporih med kmeti zaradi meje med parcelami, težka služba, ja, težko službo sem imel takrat ... ugh, tisti kmetje. No, da vaju ne morim s svojim nedokončanim delom ... *Premolk.* Ja, prav v slabo voljo sem se zdaj spravil. *Spet se razvedri.* Zagledal sem vas v stranskem ogledalu, tako luštni ste bili, punce so se režale tvojim štosom, John-Joseph, fantje so pa tudi dobesečno srkali vsako tvojo foro. Se spomniš tistega dneva, John-Joseph?

JJ: Točno tistega ne, Brendan.

BRENDAN: Zate je bil to čisto navaden dan. Pa zame? Že takrat sem imel na grbi mamó pa očeta, bog ju nima rad, hoditi sem moral v trgovino po stvari, velika odgovornost je to, odgovornost tiste vrste, ki jo še danes prenašam, ker moj ati, veš, ... no, on zna biti zelo zahteven. *Neveselo se zasmije.* Izredno zahteven, če smo natančni. Pa tudi za Joan sem takrat že skrbel in čeprav sem imel v pežojčku klimo, sem zašvicel od vročine. Pa kaj potem, sem si rekel, saj ne bo konec sveta, če si vzamem par ur frej v službi? In grem malo plavat, potem vas pa mogoče prosim, če si lahko malo srf sposodim ...

JJ: Mi bi ti ja z veseljem posodili, Brendan.

BRENDAN: A da bi mi ga? *Pavza.* Ne spomniš se tistega dneva, ane, da ne?

JJ: Ne, Brendan.

BRENDAN: Ni važno. Vseeno se ti moram zahvaliti. Če ne bi bilo tistega dne, se jaz nikoli ne bi začel zanimat za rekreacijo in šport pa za operativno delo v tej sferi. Tako da si zdaj

jaz osebno pa Joan štejeva v veliko čast, da sva lahko tvorno sodelovala pri razvijanju sfere športa in rekreacije za prihodnje rodove. *Vstane.* Joan še prav posebej, Joan s svojim izvenšolskim plavalnim krožkom, s svojimi Ribicami, Delfinčki pa Tjulenčki. Fantje na bazenu so jo oboževali. Dobesečno oboževali ... Če k temu dodam še jezikovne tečaje, ki sva jih v vseh teh letih absolvirala, povrhu pa še zahteven režim umskega treninga, ta režim nenehnega in neumornega samoizboljševanja, pa ga ni, ki bi lahko rekel, da nimava midva polnega in ustvarjalnega življenja. Večeri minejo ko sanje.

JJ: Koliko je zdaj sploh Joan stara, Brendan? Sem vas že mislil vprašat.

BRENDAN: Vem, da ne bom izdal bratsko-sestrskega zaupanja, John-Joseph, če bi ti zdaj povedal, da je Joan v devetih nebesih.

JJ: Povejte ji, da jo pustim pozdravit.

BRENDAN: Saj jo boš lahko v soboto kar sam pozdravil.

JJ: Eh? ... V soboto?

BRENDAN: V soboto gremo skupaj na obisk k najinim staršem. Joan bi te rada predstavila.

JJ: Po mojem ... Brendan ... po mojem je prišlo do ... do nesporazuma.

BRENDAN: Ah, ne, do nobenega nesporazuma ni prišlo. Določene obljube so bile izrečene, in Joan ... no ... Karkoli sta pač vidva že imela, John-Joseph. *Se zamisli.* In kar še zmeraj imata. Golobčka. Že dolgo je nisem videl take, madona, vse od božiča lani, od plesa v hotelu Brandon. Ogenj si zanetil v njej. Vsa je iz sebe, ko kaka punčka. Ta reč v soboto je pa bolj formalna, se bojim. Ampak ati vztraja in ... no, to bi moralo biti presenečenje, ampak Joan si je kupila novo obleko, zato se boš moral tudi ti malo zrihtat. Obleka in kravata bi bili zelo na mestu. Nič kaj zelo nobel, ampak vseeno.

JJ: Ampak jaz ... jaz nimam obleke, Brendan.

BRENDAN: O, pa jo imaš, John-Joseph. Tvoj atek ti jo je dal naročiti za to priliko.

JJ: Moj atek?

BRENDAN *se podviza*: Nič, ne morem več zdaj klepetati z vama, ker imam še toliko tega za odključkati, izpolniti formularje in preveriti vse živo. No, da vidimo zdaj evidenco. *Začne listati. Howieju*. Dokler ne rečem *stoj*. Začni. Na tla. *Howie se vrže v pesek in začne delati hitre sklece*.

BRENDAN JJ-ju: Imaš kakšno lopato, John-Joseph?

JJ *previdno*: Ja ...

BRENDAN: Bi se mogoče sprehodil malo naprej po obali? Plima je nekaj naplavila. Starega psa od kakšnega od kmetov, po mojem. Utopljenega.

JJ *prime lopato za pokopavanje*.

JJ: Bom šel takoj vse počistat, Brendan.

Odhaja. Glasno se zasmije. Howie, ti pa glej: pamet v roke.

JJ *odide. Brendan stoji nad Howiejem*.

BRENDAN: Deset.

HOWIE *zasoplo*: Sedemnajst, Brendan ...

BRENDAN: Deset. Prve ne štejejo. Zdaj pa z eno roko.

Howie se zaman trudi. Z eno roko mu ne uspe narediti niti ene sklece.

Nič hudega. Pusti zdaj. Samo hecal sem se malo s tabo. Sem videl na televiziji, da tako delajo.

HOWIE *vstane*: Sem naredil, Brendan?

BRENDAN: Eh ...

HOWIE: Če sem naredil, *gospod* Brendan?

BRENDAN: Hmm. Nobene tajne v svojstvu svetnika in inšpektorja ne bom izdal, če ti povem, da moram odključkati še par kvadratkov. Povem ti pa tudi to, da bi bilo lahko boljše. Precej boljše. Ampak je pač tako, da se naša Joan kar topi zaradi svojega malega delfinčka, kakor te kliče, in ona mi je položila na srce, naj ne bom prestrog s tabo.

HOWIE: Ji boste rekli, da sem vprašal, kako se ima? Lepo jo pozdravite, a jo boste? Pa ne mislim zdaj tega tako, kot da bi šel rad z njo ven ali kaj takega.

BRENDAN: Bom, Howard.

HOWIE: Zmeraj je bila prijazna z mano, vaša Joan. Ko je moja mamica zbolela ...

BRENDAN: Ne bi spet poslušal tvojega sranja o tem, kako si bil sirota, Howard.

HOWIE: Ne, gospod, seveda ne ...

BRENDAN *si prižiga cigareto*: Dosti hujše stvari obstajajo, Howard, kot to, da si sirota.

HOWIE: A da obstajajo, Brendan? Mislite, da obstajajo? Katere pa?

BRENDAN: Recimo to ... *(Puhne dim.)* ... to, da nisi sirota, Howard. Kaj najprej narediš z osebo, ki se je utapljala?

HOWIE: Eh?

BRENDAN: Kaj najprej narediš z osebo, ki se je utapljala?

HOWIE: Najprej ... eh ...

BRENDAN: Deset sekund imaš.

HOWIE *razmišlja*: Preveriš, če so dihalne poti proste tujkov, gospod!

BRENDAN *odkljuka*: Dobro. In potem ...?

HOWIE: Očistiš dihalne poti, gospod.

BRENDAN: Reševalec iz vode na samotni in ne najbolj priljubljeni plaži na Irskem si, Howard. To pomeni, da si ...?

HOWIE: Reševalec iz vode sem, Brendan?

BRENDAN: Na preži, Howard. Po-zo-ren. In zakaj si tako oprezen, Howard?

HOWIE *si razbija glavo*: Ker sem ... ker sem sirota, Brendan?

BRENDAN *premolk*: Kaj si ti?

HOWIE: Reševalec ... reševalec iz vode, Brendan?

BRENDAN: Tako je. In ker si reševalec iz vode, moraš biti ... kaj? Pozoren, in to ves čas. Oči, dečko dragi, moraš imeti kot laserje. *Howie se zravna in motri obzorje*.

Nenehno moraš s pogledom prečesavati obzorje. In ko pride tvoj šef mimo, ker mora nekaj malega prekontrolirati, kaj takrat narediš? Tvoj šef je pomemben mož, jasno, da je, ki pooseblja avtoriteto občinskega sveta. Ampak ali smeš dopustiti, da te bo teža tega obiska odvrčala od ... od ... hotel sem reči, od tvojega dela, Howard ... ampak reševanje

življenj je vendar *poslanstvo*. No, a smeš? Ne, ne smeš tega dopustiti. Ali prenehaš prečesavati obzorje z očmi, Howard? Ne, ne prenehaš ga. Naj se izrazim drugače, Howard ... Bi pustil dojenčka samega v banji?

HOWIE: Eh ... a dojenčka, Brendan? ... Eh ... *Ugiba*. Ne. Dojenčka ne bi pustil samega v banji.

BRENDAN: Dooooobro. *Odkljuka*.

HOWIE: Boste šli vi zdaj plavat, Brendan? Voda je čisto topla. *Zasmeje se* ... To sem jaz, veste ... jaz sem vklopil gretje za vas, lastnoročno. Ravno fino topla je, se mi zdi.

BRENDAN: Mogoče bom šel. Mogoče pa res. Novo tehniko plavanja sem razvil. Tako, ki kljubuje podtoku. Grem glavo stavit, da deluje. Prva polovica zavesljava je enaka kot pri kavlju, naprej pa gre približno takole. *Pokaže*.

HOWIE: *Zgleda ... učinkovito*.

BRENDAN: Poba moj, revolucija je to!

HOWIE: Pokažite mi še enkrat. *Brendan pokaže, Howie ga posnema*. Genialno!

BRENDAN: Ergonomsko. Dosti hitreje kot krawl. Prihrani sekunde, ki so življenjskega pomena. V visokih valovih, bi pa rekel, je lahko zelo nevarno.

HOWIE: Jaz pa bi rekel, da je to najboljša tehnika, kar sem jih videl v življenju.

BRENDAN: Hvala ti.

HOWIE: Zame je to najbolj napredna tehnika, kar sem jih videl, in to že dolgo, zelo dolgo nazaj.

BRENDAN: Howard, nehaj zdaj.

HOWIE: Mater, niti olimpijsko moštvo se ne bi moglo spomniti boljše.

BRENDAN: Nehaj, Howard. Dovolj.

HOWIE: Po mojem bi lahko preplaval celo morje s to tehniko, tako je huda ...

BRENDAN: Howard, zdaj pa res nehaj.

HOWIE *premlk*: Samo to pravim. Da bi lahko s to tehniko ...

BRENDAN: Utihni, Howard.

HOWIE *po premlku*: Če sem pa malo živčen, Brendan.

BRENDAN: Vem, Howard, da si. Ampak ti ni treba biti. Ti imaš mesto zagarantirano. Podpiši tukaj.

Brendan mu pomoli pisalno podlago. Howie podpiše.

HOWIE: Sem naredil?

BRENDAN *se imenitno zabava*: Banna bi bila seveda druga štorija, za Banno imamo drugačne teste, čisto drugačne, tako da je bilo najbrž kar modro, ali pa tudi ne, kdo bi vedel, ti sam najbolje poznaš svoje prednosti pa tudi svoje šibke točke – *premlk* – da se nisi prijavil za Banno ... Fino, da sta se vidva to že vse sama zmenila, ane, nobene užaljenosti na nobeni strani pa to.

HOWIE: Eh?

BRENDAN: Imenitno. Tako, kot bi tudi moralo biti. Ampak to danes si pa seveda naredil, tako da ...

HOWIE: Naredil sem?

BRENDAN: Jasno, da si naredil. Kje bom pa dobil koga, ki bi hotel delati tukaj? Do konca poletja imaš vse plačano. Onemu tvojemu pa povej, naj se le pazi, dokler ne podelam še dvojčkov v Castlegreyju, in da me lahko pričakuje, kadar me bo najmanj pričakoval. *Odide*.

HOWIE *skače od veselja*: NAREDIL SEM NAREDIL SEM NAREDIL NAREDIL ... *Nenadoma okamni. Pavza. Zapodi se proti baraki in začne brskati po smeteh pred njo. Takrat pride JJ, lopato odvrže v pesek.*

JJ: Kako je šlo? *Pavza*. Kako je šlo, stari, sem te vprašal. Kaj te je vprašal?

HOWIE: Po mojem je šlo dobro.

JJ naredi nekaj vaj za ogrevanje.

JJ: Jaz sem v formi. Tako zelo, kot ne bom nikoli več. Kaj te je vprašal?

HOWIE: Osnovne procedure oživljanja, stari. Saj veš.

JJ: Kaj recimo?

HOWIE: Utopitve pa te stvari.

JJ: Pizda, katere stvari, Howie?

HOWIE: Tiste, ki so na straneh med 110 in 115, JJ.

JJ: Eh?

HOWIE: S katerimi sem si obrisal rit. To, recimo, kako oživljaš utopljenca.

JJ: Da nisi ti mogoče ta čas malo na bučo padel?

HOWIE: Počakaj malo ... ravno nekaj iščem ...
Howie izgine v barako. Sliši se premetavanje stvari.

JJ: Da ne boš spet vsega razmetal, Howie. Mater, tako lepo sem vse pospravil. Da se ne boš česa dotikal.

Nobenega odgovora.

Pridi ven, Howie, in povej že nekaj, kar bo imelo rep pa glavo, jebenti. *Samemu sebi.* Če si sposoben.

HOWIE za odrom: Ne najdem.

JJ: Česa?

HOWIE za odrom: Svoje prošnje.

JJ: Česa ... ? Takoj pridi ven, bebo stari.

Gre k vratom barake, a se takoj umakne.

Howie se pojavi na vratih s puško, ki jo upira v JJ-ja.

HOWIE: Kdo je bebo stari?

JJ: Stari, ej! Ni zdaj moment za tvoje izpade, jebenti. Lahko pride Brendan, kurc ga gleda, ampak vseeno ...

HOWIE: Briga me Brendan! *Prežene JJ-ja izpred barake.* Prasec lažnivi! Točno to si ti, prasec lažnivi. Same laži, od prve do zadnje.
Pavza.

JJ: V zvezi z Banno se ti nisem nič zlagal, stari ...

HOWIE: Če pa vem, kurba, da si se mi! *Pavza.* Moje prošnje nisi niti poslal, ane, JJ?

JJ: Nisem.

HOWIE: Tukaj si me nameraval pustit? Z vsemi tistimi ...?

JJ: Sem mislil, da bi mogoče Tommy Frank ...

HOWIE: Tista gnida?

JJ: V Banni je bilo razpisano samo eno mesto, Howie.

HOWIE: In ti misliš, da si ga dobil, eh?

JJ: Če sem si ga pa zaslužil!

HOWIE: Kurac si si ga zaslužil! *Dvigne puško, pomaha z njo in pomeri.*

JJ: Pizda, da si ne upaš.

Howie napne petelina.

JJ pokaže nekam.

Kaj pa je tam?

Howie naivno pogleda v tisto smer. JJ ga v trenutku razoroži.

Konec je s tabo. Najboljše, da si vtakneš takoj raketo v rit pa odpizdiš h gospe Simmonds. Sigurno ima že pripravljeno večerjo zate v posodici za mačke.

HOWIE: Jebi se.

Howie meče pesek v JJ-ja. JJ meče pesek v Howieja.

JJ: Ti se jebi.

HOWIE: Mi ne bi raje povedal kakšne od tvojih velikih srfarskih štorij, stari, da nama bo cajt prej minil? Kaj če bi mi ... kaj če bi mi ... če bi mi povedal, kako je bilo, ko si rešil življenje hčerki od tistega milijonarja, in to s tisto svojo specialno tehniko dihanja usta na usta, s tisto, a veš, ki si jo pri Graciji čudežno pozabil, pa pri debeluharju in stari klošarki tudi, pa o tem, kako so ti bili pri milijonarju doma samo neizmerno hvaležni, dobil nisi pa nič, kar pa je bilo tebi tudi *kul*, ker to življenje kurčevo itak nima cene, saj sem te pravilno citiral, ane? Kaj če bi mi povedal o zraku, ki je dišal po kokosovem olju pa po coppertoneu faktor kaj-vem-koliko, pizda, pa o tvojih famoznih radiatorčkih ... pa o tem, kako si okradel svoje kolege pa svoje *frende* ...

JJ *meče z lopato pesek v Howieja:* Nobenih kolegov pa frendov nisem okradel.

HOWIE: Kako da ne? Mene, pizda, si okradel. Vso svojo dediščino sem ti dal takrat, pizda, da si šel vse stavit na enega samega konja zajebanega ...

JJ: Ti si hotel, da staviva.

HOWIE: Jaz sem bil takrat star *petnajst* let. Kar naprej samo dajem in dajem, ti pa samo jemlješ. Jemlješ mojo plačo. Pa zgodbice mi tvežiš. Jaz, kreten, ti pa že pet let vse verjamem. Vse, kar rečeš. Vsi mi govorijo, pa da ne boš kaj verjel tej pizdi od človeka, Johnu-Josephu McKeownu. Jaz, kreten, te

pa zmeraj zagovarjam. Že pet let, pizda, žrem ostanke. Pokopavam mrtvece, ker ti tako rečeš. In si mislim, da sva frenda. Kolega. Da šparava za flat. Da skupaj sanjava o Banni. Če bi vedel, kakšen prasec lažniv ušiv si v resnici in kakšen kradljivec ...

JJ: Pa saj si vedel! Pizda, od zmeraj si vedel.

HOWIE *slabotno:* ... Eh?

JJ *ga oponaša:* »Eh?« *Boksne ga v roko.* Si res mislil, da se družim s tabo, ker ... ker si to želim? Ampak pač nimam druge izbire, kot da bingljam s tabo. Jaz sem JJ. Jaz sem John-Joseph McKeown. Ampak, kaj boš pa ti drugega, kot da se družiš z mano? Samo zaradi mene smeš nosit ta jopič. Drugače bi do riti visoko gazil po kurjih črevih, če ne bi imel mene. Zato, vidiš, pizda, sem te pa moral malo obdavčit. Če že moram prenašat ves ta tvoj drek bedni pa tvoj smrad svinjski. V bistvu bi te moral še bolj obdavčit, tebe pa tvojo rit smrdljivo.

HOWIE *pretreseno:* Jebi se.

JJ: Ne, ti se jebi. Sem ti pač naložil par štorij, pa kaj? Še zmeraj so bile dosti boljše od tvojih kurčevih štorij o raku pa od tvojega jamranja o tvojih crknjenih sorodnikih, pa o tvoji ...

HOWIE: O moji zlati mami ...

JJ: O tvoji mami, ja, pa o tvojem bednem fotru ...

HOWIE: O moji sestri Majelli ...

JJ: Pa res, nanjo sem pa skoraj čisto pozabil ...

HOWIE *hlipajoče:* Pa o mojih treh tetah ...

Preteče krožita drug okoli drugega ...

JJ: Eno in isto nakladanje non-stop. Misliš, da res lahko non-stop utrujaš in me jebeš v glavo, ker ti je cela familija pocrkala ... in se greš siroto? Howie, ubogj revež, pizda ti. Ampak jaz te poznam, Dowd. Poznam jaz tebe. *Pokaže.* Ti si žrl bonbone, ki jih je imel mrtvec v žepu kopalk.

Howie zarjovi in se zakadi v JJ-ja. JJ se mu izmakne, toda Howie se še naprej zaganja vanj. JJ se s hrbotom nasloni na odprta vrata barake. Slišimo kovinski žvenket, ko potegne Howie iz vedra kladivo in se zapodi proti JJ-ju.

JJ *prestrašeno:* Ho-ho-howie, čakaj malo. Pamet v roke.

HOWIE: Pizda, boš že videl, kako boš ti zdaj ob pamet. Kaj ob pamet, ob glavo! *Tedaj se nenadoma pojavi pokopana Punca, vsa prekrita z mokrim peskom. Še vedno nosi pajčolan. Videti je srhljivo. JJ iztegne kazalec in prestrašeno zacvili.*

JJ *komaj slišno dahne:* Howie ... nekaj mrtvega je. *Howie se ne obrne.*

HOWIE: Misliš, da ti bom spet nasedel, eh? Kdo, praviš, da je? Debeluhar, ki bi rad kosilo, eh? *Navrže čez ramo.* Vam bom takoj nekaj prinesel. *Dvigne kladivo.*

PUNCA: Ej, ej, ej ...

Howie okamni. Počasi se obrne. Kladivo mu zleti iz rok.

Oba strmita v Punco s pajčolanom na glavi, ki se opoteče proti njima. Dolga pavza.

Punca ujame ravnotežje, se zravnava in dvigne pajčolan. Obraz ima ves okrvavljen.

Sem jaz mrtva? A tako je, če si mrtev? *Howie je brez besed.*

PUNCA *Howieju:* Pizda, vljudno sem te nekaj vprašala.

HOWIE: Ti si ... živa?

PUNCA: Ja, jebat ga. Kdo me je rešil?

HOWIE *hripavo:* Jaz.

JJ: On ...

PUNCA *premolč:* O ti kurba, a sem te mogoče prosila, da me rešiš? Sem mogoče kaj krnila z rokami, eh? Si mogoče videl, da sem imela okoli vratu napis REŠITE ME? Od kod, pizda ti materina, misliš, da imaš pravico, da ...

HOWIE: Če sva pa ... če sva pa reševalca iz vode. To je najina služba.

PUNCA: Vljudno sem te nekaj vprašala. *Stresa z glavo.*

HOWIE: JJ ...

PUNCA: Zdaj jaz govorim! *Zelo hitro, skoraj blebetaje.* Osem let ... jebenti ... osem let so me imeli zaprto, pizda jim ... v dekanijem domu za padla dekleta! Najprej sem mislila,

da sem prišla v počitniški tabor. Potem sem pa ... potem sem pa ... enkrat stopila v pisarno sestre Angelike. Še danes ne vem, kako mi je ratalo prit not, ker nobenemu ne dovolijo not, ampak jaz sem pač imela določene ... določene privilegije ... privilegije, ja, ker sem bila zaprta najdlje od vseh. Ratalo mi je prit not pa do omare s kartotekami in tudi do svoje kartoteke. Našla sem svojo kartoteko ... in me je skoraj kap, ko sem ugotovila, da so me imeli pod ključem osem dolgih let zajebanih. Tablete so mi dajali. Rdeče. Pa zelene. Jaz sem se delala, da sem jih pogoltnila s sladico, ampak jih v resnici nisem. In ko sem bila enkrat pri vratih, sem ugotovila, da je čisto lahko stopit ven. Lahko bi to naredila že pred leti. Samo ven sem stopila. Potem sem pa kar hodila in se spomnila, zakaj sem postala tako nesrečna. Spomnila sem se. *Z JJ-jevo vodo za britje si spera kri z obraza.*

JJ potiho: Fak!

PUNCA: In sem se spomnila, kako ga čakam v beli obleki s cvetjem v laseh. Čakam, ko kakšna krava debilna.

JJ: Fak, fak, fak ...

PUNCA: Njegá, svojega zaročenca kurčevega, ki pa ga ni od nikoder, od nikoder, čeprav je obljubil, da bo prišel. »Samo sposodil si bom,« je rekel. »Vrnil se bom,« je rekel.

HOWIE: JJ?

PUNCA: In šel, adijo, v Kalifornijo z najinimi prihranki za poročno potovanje. Obljubil mi je, da se bo poročil z mano.

HOWIE: JJ, a je to ...?

JJ: O fak ... kako ji je bilo že ime?

PUNCA: Moje ime je Uršula O'Sullivan!

Pogleda svojo krvavo obleko.

URŠULA: Kri ... imam ... na ... poročni ... obleki.

Mater, to je pa res višek, zdaj imam pa res dost.

JJ: Uršula, vse ti bom razložil.

URŠULA: In s tem se je začel ves ta drek ... to sranje kurčevo á la Ofelija. Osem let mojega usranežá življenja, pizda ti.

HOWIE: Meni se zdi ... JJ, da je ženska res nekam besna.

JJ: Se ti zdi?

URŠULA *meče kamenje v Howieja:* Dost sem imela, da ga moram čakati. Do tukaj gor. Hotela sem se fentat.

HOWIE: Av! Av! Av! Jaz ti nisem nič naredil, Gracija. Hočem reči, Uršula.

URŠULA: Me nisi ti žive zakopal in mi zavil glave v smrdljivo brisačo?

HOWIE: Ne.

URŠULA: Me nisi ti žive zakopal s tisto smrdljivo brisačo vred?

HOWIE: No, okej, sem te. Ampak me je on prisilil.

URŠULA: Mi nisi ti nakladal in mi utrujal in težil, da bi se najrajši zadavila?

HOWIE: Ja ... ker sem hotel bit (*Zahlipa kot otrok.*) ... hotel sem bit prijazen.

JJ: Pusti ga, Uršula. On je sirota.

HOWIE: Tenks, stari.

URŠULA *se obrne k JJ-ju:* Ti pa ... kaj ...? Si mislil, da te ne bom prepoznala? Si mislil, da te ne poznam, John-Joseph McKeown? Tukaj imaš svoj kurčev diamant. *Vrže vanj kamen. JJ se mu izogne.*

JJ: Samo opravičim se ti lahko, Uršula. Ni bilo mišljeno ... osebno. In če ti je lahko kaj v tolažbo, res mislim ... mislim, da midva ne bi bila za skupaj.

Uršula potegne izpod steznika kos popisanega papirja.

URŠULA: Preberi. *Premolk.* Laminirano je.

JJ: Res ni treba ...

URŠULA: Beri!

JJ prebere.

Na glas!

JJ drdraje: »Dežja zdaj ne bosta več čutila, kajti drug drugemu bosta ... šotor. Dva človeka, a eno življenje pred vama. Naj vaju lepota obdaja na potovanju skozi življenje vsa ta leta, ki so pred vama. Naj bo sreča vajina spremljevalka, in naj bodo vajini skupni dnevi na Zemlji lepi in dobri.«

URŠULA: Zdaj pa poklekni. *Premolk.* Na kolena.

JJ poklekne na eno koleno.

Boš kaj rekel?

JJ kašljajoč: Uršula O'Sullivan, bi prosim postala moja žena?

Uršula strmi vanj.

URŠULA premolk: Ne! Si nor? Raje crknem.

Samo poglej se, pizda, kako izgledaš. Katera bi te marala? *Sama sebi, nekoliko začudena.* Konec je. Konec je. ... Zdaj nimam več ničesar.

JJ: Hud udarec v glavo si utrpela, Uršula. Po mojem bi bilo pametno, da greš ...

URŠULA: Na policijo?

JJ: Mislim, da to ni potrebno.

HOWIE zacvili: JJ?

URŠULA: Poskus umora! Živo sta me zakopala med cucka in kravo. Oropala moje ubogo nezavestno telo. Jaz pa mislim, da je zelo treba na policijo. Počutim se tako ... ah ... *Z rokami seže v lase, zagradi cel šop.* Pizda, kaj je zdaj to?

HOWIE: JJ? Bo poklicala policijo, JJ? A jo bo?

Uršula ju nepremično gleda. Nato se odloči.

URŠULA: Ah, jebita se ... Dost imam. *Odide in zabrede naravnost v morje.* Povejta mojemu očiju, da ga pustim lepo pozdravit. Pa-pa. *Odide.*

HOWIE: JJ? A gre ona ...?

JJ gleda skozi daljnogled: Pizda, da gre! O fak ... fak!

Odhajata trgajoč oblačila s sebe.

Hitra zatemnitev. V temi zaslišimo prediren brlzig piščalke.

Drugi prizor

JJ in Howie, premočena do kože, usklajeno in učinkovito oživljata Uršulo. Brendan ju gleda in dela kljukice na pisalni podlagi pred sabo.

BRENDAN: Odlično, fanta. Zdaj pa ... zdaj jo premaknita v položaj za oživljanje ...

VSI TRIJE: ... da bo morska voda odtekla.

BRENDAN: Odlično, fanta.

Uršula mogočno zakašlja in lovi zrak. JJ ji hiti obvezovat glavo.

Skoraj bi rekel, da je bilo to najboljše reševanje iz morja v ... v ... no, kar sem jih videl zadnje čase. Skoraj do pike po knjigi. *Howie stoji in žari od ponosa.*

To, John-Joseph, da si odplaval ponjo kljub valovom, in to čisto brez panike, in da si še sam staknil par grdih bušk pa modric na čereh: vsa čast.

JJ: Samo svoje delo opravljam, Brendan.

BRENDAN: Pa ti, Howard, kako si jo potegnil ven za lase, in to, kako sta se menjavala pri umetnem dihanju, kot da je na nitki vajino življenje.

HOWIE: Samo svoje delo opravljam, Brendan.

BRENDAN: Čista desetka. Samo vesel sem lahko, da so me pritegnili vajini klici in brlziganje piščalke in da sem imel to srečo in postal očividec celotne akcije od začetka do konca. Kako pa je kaj zdaj naša pacientka?

JJ: Na glavi ima ... par grdih ran ima, Brendan, drugače pa mislim, da bo vse v redu z njo.

Uršula zastoka. JJ jo umiri.

Šššš, ni treba govorit.

Brendan si jo natančno ogleda.

BRENDAN: Samo to bi rekel, John-Joseph, da si mogoče malenkost pretiraval z obvezami.

Saj si ji skoraj pol obraza povezal.

JJ: Aja?

Brendan ji rahlja obvezo.

BRENDAN: Je to kaj bolje?

URŠULA: Ehhhhhhh!

BRENDAN: Čakaj, a ni to ... da ni to tamala od Teddyja O'Sullivanava, John-Joseph? ... Tista, ki je bila en čas v domu za padle punce? Uršula ... ? A ni?

JJ: A da je?

HOWIE: A je?

Uršula tipaje išče kamen.

BRENDAN *se nagne k njej:* Uršula, dekle drago, lahko govoriš? Lahko govoriš? Zdi se mi, da bi rada nekaj povedala. *JJ-ju.* Kako pa to, da nisi prepoznal svoje nekdanje zaročenke, John-Joseph?

JJ *blebetaje:* Eh ... eh ... ne vem. Osem let ... hudičevo dolgo je od takrat, Brendan. Pa lase je imela takrat tako bolj na paža. Pa tudi ni bila vsa prekrita s krvjo, s krastami pa s kozlanjem ... Zelo dolgo je od takrat ... pa še takrat, jebenti, sem jo komaj poznal. Pa enih dvajset kil manj je tudi imela takrat ...

BRENDAN: Imaš prav. Se mi zdi, da se je dobro poredila. Tiste nune – *odkimava* – same sladkarije pa barbiturati. *Pozorno si jo ogleda. Pokaže na Howiejevo rdečo odejo.* Daj mi koco, Howie. *Howie se najprej obotavlja, nato mu jo poda.* *Brendan jo vrže Punci okoli ramen. Ta se nasloni nanj.*

Torej, nobene uradne tajne v svojstvu svetnika ne bom izdal, če bom rekel, da si si naredil veliko uslugo, John-Joseph. Res veliko uslugo. Po mojem ti bo Teddy O'Sullivan od zdaj naprej zelo hvaležen, ker si rešil njegovo hčerko, in bo za spremembo nehal sovražiti vsako tvoje vlakno, ker si jo najprej uničil, in si tudi ne bo več želel, da bi šel ti direkt v pekel, mene pa tudi ne bo več prepričeval, naj dam prednost drugim in vzamem namesto tebe enega od dvojčkov iz Castlegreyja. Velikansko uslugo si si naredil. *Uršula nekaj zamomlja.*

Kaj je pa zdaj to?

URŠULA *blodna, srečna, z zaprtimi očmi:*

Konec je. Zdaj počivam ... samo počivam. Ko bom odprla oči, bo vse kot ... kot ... kot

čudovit vrt, ki se koplje v soncu ... V svetem soncu. Lepota me bo obdajala v tem prelepem vrtu ...

BRENDAN *ji seže v besedo:* Kaj je zdaj to? Povej kaj, kar ima rep pa glavo.

HOWIE: Po mojem je še zmeraj mentalno prizadeta, JJ.

BRENDAN: Ššššš ...

URŠULA: Preveč lepo bo, da bi lahko gledala. To je edino, kar me skrbi. Moje oči mogoče niso dovolj velike za ta lep prizor. Zato jih bom zdaj odprla. *Odpre oči in pogleda okoli sebe. Njen srečni nasmešek izgine.* To ni prelepi vrt.

BRENDAN: Ne, ni. No, Banna res ni. Niti približno ne. Je tako, fanta?

JJ in HOWIE: Je, Brendan. / Ja, Brendan.

Uršula dokaj razumno zre v vse tri. Premolk.

HOWIE *medlo:* Stari ...

Uršula se nato obrne proti Brendanu.

URŠULA: Sem mrtva?

BRENDAN: Prosim? *Zasmeje se, pomežikne JJ-ju in Howieju.* Če si mrtva? *Premolk.* *Dolgo jo gleda.* Seveda si, bučka neumna. Seveda si. Mi vsi smo mrtvi, ane, fanta?

JJ in HOWIE: Smo, Brendan.

Brendan pomaga Uršuli vstati.

BRENDAN: Zdaj pa bodi tiho ko miška, pa te bomo frcnili v nebesa, ane, fanta? Potem pa en od vaju hitro do Annie in naj pokliče kakšno od onih nun. Pa zdravila boš dobila. Bo v redu? Po mojem bo. *Vtem ko odhajata, prikimava in se v vsem strinja z njo.* Zelo lep diamant imaš to, ja. *Pavza.* *JJ si prižge cigareto. Premolk.* *Zavožček da Howieju. Kadita. Pavza.*

HOWIE: Grem staviti, da nisi Kalifornije ali pa kakšne kurčeve kalifornijske plaže niti povohal od blizu, stari, eh?

JJ: Ja, pa sem jo.

Pavza.

HOWIE: Si bil res reševalec iz vode v Kaliforniji, JJ?
JJ Ja, sem bil.

HOWIE: JJ, si bil res kdaj reševalca iz vode v Kaliforniji?

JJ: Ne.

Pavza.

HOWIE: Pa znaš vsaj rusko?

JJ *izdihne:* V bistvu ne.

HOWIE: Kaj si potem počel v Kaliforniji?

JJ: Hamburgerje sem prodajal. Na štantu na plaži. Tako da sem lahko vse videl skozi eno okno. Gledal sem reševalca iz vode na svojih pozicijah. Cel ljubi dan sem jih lahko gledal, te krasne tipe. *Premolk.* Ti bi jih moral videt, stari, ko bogovi ...

HOWIE: Ampak vseeno bi pa rad džob v Banni, stari, ane?

JJ se obrne stran. Howie stopi tik k njemu.

Ti ga kar imej, stari, kar imej džob v Banni. *Premolk.*

JJ: ... Prosim?

HOWIE: Jaz sam v Banni ne bi sfolgal vsega.

Usral bi se. Zato jaz že ne bom ovira na tvoji poti. Sploh pa ... sploh pa ... mora bit en tudi tukaj, da bo čuval vse skupaj.

JJ *osuplo:* Ampak ... fak, stari! Ne vem, kaj naj rečem. Fak! Fak! Tenks, stari.

JJ hoče objeti Howieja. Nato le podvomi in Howieju zvije roko za hrbet z vso močjo pristinih čustev.

HOWIE: Frenda!

JJ: Frenda!

HOWIE: Ipak sva jo rešila, stari, a je nisva?

JJ: Sva.

HOWIE: Rešila sva jo drugič in rešila sva jo že prvič. Najini napor, stari, najini napor niso šli v nič.

JJ: Tudi tako lahko gledaš na to, stari.

HOWIE: Ko zaresna reševalca iz vode sva bila, ane, stari?

JJ: Ja, stari, sva bila.

HOWIE: Pizda ... oko sokolovo ...

JJ: Nama nič ne uide ...

HOWIE: Na preži in ...

JJ: Pozorna.

V tistem se jima za hrbtom prikrade Brendan,

v roki ima podlogo za pisanje. Na hitro ošine lopato.

BRENDAN: Potem pravita, da sta kuzlo že pokopala?

Howie in JJ se obrneta in se z odprtimi usti zastrmita vanj.

JJ *doume:* A tistega cucka? Ja, sva ga pokopala, tistega psa od kmeta. Vse sva porihkala, ane, Howie?

Howie prikima. Brendan se jima nekoliko zagonetno nasmehne.

BRENDAN *premolk:* Pogledajta, fanta, za mano je dolg dan, ampak vseeno moram še par stvari odkljukati – *(Naredi nekaj kljukic.)* – preden bom šel lahko plavat – in pri vaju je vse, moram reči, zelo pohvalno. Malo sem si ogledal tudi vajine evidence ... in zaenkrat kaže v redu, čeprav so opisi zelo ...

HOWIE: Jedrnati?

BRENDAN: Odlično, Howard. Jedrnati, ja, to je lep izraz za tiste kratke opise. Ampak na splošno pa, na splošno, pa moram reči, da sem zelo zadovoljen z vajinim timskim delom, ki sem mu bil priča danes. Bil sem tudi že v Castlegreyju in fino presenetil dvojčka, ki se bosta vsak trenutek živa ... živa ... živa se bosta požrla. Ne, res ni lahko biti operativec v sferi športa in rekreacije v današnjem svetu, ker ni to samo to, da malo oprezaš, kot bi rekli nekateri občinski svetniki. Ampak je ... no, kaj že? Nekaj sem pozabil, no, kaj je že?

JJ: Eh ... delovno mesto v Banni, Brendan? Imate mogoče kakšne novice zame?

BRENDAN: O ti boga, pa res! Sem res grd, ane? Da te držim takole na natezalnici, pri tem, da tega nikakor nisem nameraval. To je zdaj vse zaradi tistega cirkusa v zvezi z reševalno akcijo ... no, ampak sem prepričan, da mi boš oprostil zamudo pri odgovoru na tvojo prošnjo. Ki je bila, če smem dodati, izvrstno zasnovana in napisana. »Od skrbi razvrani starši« – to mi je bilo še posebej všeč. Všeč mi je bila ta ... ta asonanca. Tvoj atek je lahko

že samo zaradi tega ponosen nate.

Nasmehne se. Rekel bi, da sta me prijetno presenetila, fanta ...

Premolk. Brendan se nenadoma zgane in stisne Howieju roko.

BRENDAN: Sezono imaš v žepu, in to do konca. Čestitam, Howard.

HOWIE: Hvala, Brendan.

BRENDAN: Čestitam obema. Ti pa zdaj prosim nakracaj svoje ime tukaj spodaj, John-Joseph. *Poda mu podlago za pisanje.* Ostale formalnosti pa lahko tudi izpustimo. *JJ se podpiše.* Brendan mu seže v roko in čestita. *Dvojno rokovanje.*

Rekel bi, da je zmagal najboljši. Zdaj se bom pa končno preoblekel v kopalke. Zeleno zastavo imata gor, ane, JJ? In to še velja?

JJ prikima.

Fino.

Gre v barako. Howie se obrne k JJ-ju.

HOWIE: Stari, to! Džob imaš v žepu. Pizda, da ti bo res dal Banno!

JJ se zasmeje, malce je osupel. Zgleda, da res. Fak.

HOWIE: Jebat ga, nama je pač ratalo. Vsak vikend te bom prišel obiskat!

JJ premolk. De best.

HOWIE: V Banno greva na počitnice!

JJ: Tako je.

HOWIE: Vso tisto solato s posebno bova lahko požrla. Pa vse čike skadila. Toliko, da nama bojo pri ušesih ven gledal.

JJ: Tako je.

HOWIE: Pa na žaru bova lahko kdaj kaj spekla. In prespala v prikolici z opremo u nulo.

JJ: Ja.

HOWIE: In vse to zaradi mene, ane, stari?

JJ premolk. Ja.

Brendan pride iz barake, oblečen v dolgo frotirasto kopalno haljo z žalnim trakom na rokavu. Obut je v sandale. Sname očala in jih vtakne v žep plašča.

BRENDAN: Zdaj ne rabim več teh cvikerjev, tako kot sem jih svoje čase. Sta že slišala za

lasersko terapijo, ki je revolucionarno spremenila oftalmologijo? *Pavza.* No, me je pa to ... ja, to me je spomnilo na tisti dogodek, ki sem ga že prej omenil, John-Joseph. Me zanima, če se zdaj spomniš?

JJ: A je to kaj v zvezi z Banno, Brendan? Ste nekaj hoteli ...?

BRENDAN: Tisti dan takrat, o katerem sem vama prej razlagal. Ko sem vas videl, kako ste šli lepo plavat ... oh, kako dolgo je že od takrat ... Zlat dan. Sonce je pripekalo na sončno streho mojega avtomobila ... Valovi visoki. In sem se odločil, da bom šel še sam malo zaplavat in si privoščil kratek odmor sredi nepregledne množice puščobnih zadolžitev. No, in sem se slekel kar na plaži. Vi, fantje, cela banda vas je bila, ste se mi pa režali in se delali norca iz mene. *Nasmehne se sam pri sebi.* Se mogoče spomniš katerega od tistih štosov, John-Joseph?

JJ se počasi spominja: Po mojem ... je bila tisto pač razposajenost, Brendan. Zafrkancija, nič drugega.

BRENDAN: Seveda, da je bila! Nikoli nisem pomislil, da bi bilo lahko kaj drugega. *Premolk.* Niti pomislil. Kot sem rekel, nisem o tem nikoli več niti razmišljal. Vse do tiste tragične nesreče onih ta mladih dveh, Seana pa Jimmyja. Življenje je kratko, sem si rekel. Življenje je tako kratko, jaz pa bluzim tukaj že skoraj ... in sem, recimo temu, vsak dan starejši, ne da bi doživel en sam pravi poletni dan ...

JJ: Glede Banne, Brendan ...

BRENDAN: Delovno mesto v Banni je zasedeno, JJ.

JJ pretreseno: Hočete reč, da ste ga potem vseeno dali enemu od onih dvojčkov kurčevih? Pizda, saj sem vedel ...

BRENDAN: Ne.

Brendan sleče kopalni plašč. Vidimo, da ima pod njim drago potapljaško obleko. Pavza. Howie nejeverno zahrza od smeha. JJ se skoraj opoteče. Brendan si potegne na

glavo kapuco potapljaške obleke in potapljaška očala. Vzame jadrarno desko in se nameri, da bo šel.

JJ: O, ti ...

BRENDAN: Čestitam vama, ker sta se med inšpekcijo tako dobro odrezala. Mislim, da ne bom izdal oznake zaupno v svojstvu svetnika, če rečem, da sta se poboljšala do takšne mere, ki je preseгла vsa moja pričakovanja, ki pa, če se smem tako izraziti, na samem začetku niso bila ravno visoka. Rešila sta mojo težko dilemo, ker sta vse pospravila in spektakularno rešila svetnikovo hčer. Kaj se ve, kaj bo prinesla prihodnost. Po mojem bomo obdržali to plažo odprto še nekaj let. Se vidiva v soboto, John-Joseph, ane? Okoli osmih.

JJ: A se hecate ...? Se raje drek pišem, kot da bi se še kdaj dotaknil vaše Joan ...
Brendan se obrne, res ima mogočno prezenco.

BRENDAN: Okoli osmih, sem rekel, John-Joseph.
JJ: Ja, Brendan.

BRENDAN: Ti pa skoči gor, Howie, da boš malo popazil name. *Se zasmije.* Mogoče me bo treba iti reševat.

HOWIE: Že grem, Brendan.

BRENDAN *se zagonetno zasmije:* Sta mi vidva od vraga!

JJ *slabotno:* Prosim?

BRENDAN: Se res trudita, da bi si zaslužila parkirišče?

JJ: Zdaj vam pa ne sledim najbolje, Brendan.

BRENDAN *si sezuje sandale:* Imela sta obiskovalce tukaj. Nič naj vama ne bo nerodno, kar priznajte. Vajini obiskovalci so pozabili osebno lastnino v obliki zapestne ure in raznih osebnih predmetov. Nalivno pero, broška ... Vse je bilo spravljeno v škafli v baraki. Vendar pa sta pozabila navesti omenjene predmete v evidenco v rubriko 'izgubljeno'. Ni mi vaju treba posebej opominjati, da je izgubljene predmete potrebno vnesti, kar itak dobro vesta, ampak ker je dan že skoraj pri kraju, sem si

dovolil, da sem vseeno odključal par kvadratkov. Krasna je tista ura, res čudovita in dragocena. Kdorkoli že je P. T., gotovo vama bo večno hvaležen, ko jo bo dobil nazaj. Naša Joan vama bo pa gotovo znala pomagati glede srebrne broške. Za vaju se bo šla detektiva. Vsem predmetom bomo našli dom, o tem sta lahko prepričana. Zelo sem impresioniran, fanta. Kjer je bil en obiskovalec, bosta prišla dva. Kjer so trije, vidva že gradita svojo počitniško bazo. Že zdavnaj bi bili morali tukaj sprožiti eno določeno *iniciativo*. No, grem zdaj končno plavat. *Potegne si očala na oči.* Glejta me. *Odide. Slišimo samotni veter in vreščanje galebov.* JJ *in Howie stojita kot na straži.*

HOWIE: Stari, iskali ga bojo ...

JJ: Vem, stari.
Pavza.

HOWIE: Mogoče ga bo pa tok odnesel. *Gledata. Vse bolj lezeta vase, ker Brendana tok ne odnese. Howie resignirano privleče na dan puško in se povzpne na stolp. Pomeri in s cevjo sledi Brendanu. JJ ima lopato že pripravljeno.*

Drugega inšpektorja bojo poslali.

JJ: Vem, stari.
Tema.

KONEC

Skupno vsem štirim, prej omenjenim dramatikom je, da v središču dogajanja postavljajo osebe, ki so globoko ranjene in prizadete. Razlog za njihovo trpljenje ni vedno razkrit niti ni izpostavljen kot osrednji dramski konflikt dogajanja. Vsem avtorjem je skupno, da dajejo dramskim likom prostor, da povejo svoje zgodbe in izrazijo svojo bolečino, prizadetost, izdajo, samoto, čeprav drame likom ne ponujajo rešitve ali zdravila za njihove muke. Pripovedovanje zgodb tako postaja osrednje dejanje njihovih dram.

Fenomen 'keltskega tigra' je prekinil dolga obdobja emigracije z Irske. V tem času se je Irska iz ene revnejših evropskih držav razvila v eno bogatejših, ki je prvič v zgodovini privabljal imigrante s celega sveta. Kljub temu so v sodobni irski dramatik opisane usode ljudi, ki živijo v težkih ekonomskih pogojih, brez možnosti za rešitev, njihovi načrti z upanjem na boljšo prihodnost pa zelo hitro propadejo. Mladi irski avtorji v času ekonomskega blagostanja države opozarjajo na družbene probleme, povezane z zgodovinsko zapuščino revščine, z neuspehi na Irskem, z nasiljem in sektaštvom v Severni Irski.

Drama *Zastave* je dramski prvenec Bridget O'Connor (1961), ki ga je nenaročeneja poslala gledališču Royal Exchange. Krstna uprizoritev je bila v gledališču Royal Exchange Studio v Manchestru na irskem festivalu marca 2006. Uprizoritev je prejela

tri nagrade M. E. N. Theatre Awards¹ – za najboljšo produkcijo, za najboljšo predstavo in za vizualno podobo, na festivalu v Dublinu pa je prejela izvrstne kritike.

Bridget O'Connor ima irske korenine, njen oče je iz Corca, mama iz Limericka. Odrasla je v Londonu ob irski vzgoji. Igro je začela pisati v času, ko se je s partnerjem in hčerko preselila iz Hackneyja (samoupravno mestno področje Londona), kjer je dolgo živela, v Cork (drugo največje mesto in tretje najbolj naseljeno mesto na Irskem, glavno mesto in administrativno središče okrožja Cork, ki leži na skrajnem jugu otoka). Do takrat je pisala leposlovje, predvsem kratke zgodbe, poleg tega pa je ustvarila nekaj radijskih iger in bila še soavtorica dveh dramskih besedil. Po selitvi v Cork je veliko razmišljala o tem, v katero smer bo šla njena pisateljska pot. Imela je idejo o plaži in truplu. V Corku je nenehno deževalo, kar je pospešilo pisanje nečesa novega. Ker do tedaj še ni napisala celovečerne igre, se je pisanja lotila kar na slepo, predvsem zase. Njen edini cilj je bil, da bi ji uspelo dramo napisati do konca, predvsem pa jo je poskušala napisati zase, želela je samo sebe spraviti v smeh. Ker so bile *Zastave* nenaročeno besedilo, se je zavestno odločila za majhno zasedbo. Želela je napisati igro, ki bi se lahko igrala po pubih.

Navdih za dramo je črpala iz svojega otroštva. Ko je bila otrok, so hodili na počitnice v okrožje Kerry na plažo Banna – ta se nahaja v

¹ **The Manchester Evening News Theatre Awards**, krajše MEN ali M. E. N. Awards, ki jih podeljujejo za dosežke v živem britanskem gledališču. Nagrade podeljujeta gledališče Greater Manchester Royal Exchange in časopis Manchester Evening News. Nagrade so podeljene tako regionalnim uprizoritvam kot uprizoritvam na West Endu v Londonu.

zalivu Tralee ob Atlantskem oceanu. Okrožje leži na jugozahodnem delu Irske, po celotni dolžini plaže pa se vlečejo peščene sipine, ki so visoke do 12 metrov. Na plaži Banna je bil vedno reševalec iz vode, okrog njega pa zbrana večja družba ljudi. S prijatelji so se dobivali pri baraki reševalcev in si mislili, da je na plaži Banna tako kot v Kaliforniji. Na prelepi plaži so bili prekrasni fantje in ker lepi ljudje na lepih krajih niso nikomur zanimivi, sploh pa ne za dramo, je Bridget idealizirano podobo reševalcev preoblikovala v njeno nasprotje, v grde ljudi na grdih krajih. Tako sta nastala glavna lika, reševalca JJ in Howie. Njena inspiracija za drugo najgršo plažo na svetu, kjer delata JJ in Howie, je bila plaža na Aranskih otokih, ki je izgledala kot mesečeva pokrajina, z zarjavelim avtom na sredi, blatnimi lužami in mrtvimi ribami. To je ena izmed stvari, ki jo je navdihnila za mrtvo plažo in mrtvo upanje.

V času pisanja *Zstav* je veliko brala enega svojih najljubših avtorjev, Johna McGaherna², predvsem njegove kratke zgodbe in v njih našla izjemne like, kot je na primer Mackie, ki si ga je predstavljala kot JJ-ja – uničen, postaran plejboj, vse njegove sanje in upanje so poteptani na umazani, stari plaži. Začela se je spraševati, kako se bo človek rešil iz

take situacije. Z *Zstavami* je želela napisati zgodbo o prijateljstvu na različne načine, o moških, ki sta skupaj, o ljudeh, ki so prisiljeni v sobivanje. Na nek način gre skorajda za ljubezensko zgodbo, v kateri sta dva prisiljena v skupno bivanje, prisiljena sta se imeti rada in ne glede na vse, kar se je zgodilo v preteklosti, sta njuni življenji povezani. Ironična drama izvrstnih dialogov *Zstave* se ukvarja z vprašanjem resničnega prijateljstva, zaupanja, laži in izdaje prijateljstva. Drama govori o ljudeh, ki verjamejo, da si zaslužijo boljše življenje in za dosego svojih sanj izbirajo nenavadna sredstva.

Dogajanje drame je postavljeno na drugo najslabšo plažo na Irskem, kjer se do smrti dolgočasita obalna stražarja JJ in Howie. Plaža je umazana in neprivačna, morje mrzlo, valovi močni, tako da je plaža ves čas bolj ali manj prazna, stražarja pa preganjata dolgčas s streljanjem galebcev. JJ in Howie se prav nič ne potrudita, da bi plaža vsaj malo bolje izgledala. Naplavljen trupla živali zakopljeta kar v pesek. Sanjarita o tem, da bosta imela novo službo v turističnem kraju, na prestižni plaži Banna, kjer leži nepregledna množica seksi nemških turistk. Prijavita se na razpis za prosti delovni mesti. Novo službo bi JJ lahko dobil, če bi spolno

² **John McGahern** (1934–2006) je eden najbolj priljubljenih in največkrat prebiranih irskih piscev – nesporno sodi v vrhunski kanon sodobne irske književnosti. Objavil je šest romanov in štiri zbirke kratkih zgodb ter bil za svoj opus ovenčan s številnimi nagradami (Irish Times/Aer Lingus Award in nominacija za nagrado Booker za roman *Med ženami*, The South Bank Show Literature Award) in častnimi naslovi (članstvo v Aosdáni, irski akademiji umetnosti, Society of Authors, The American-Irish Award, Prix Etrangère Ecuireuil, Chevalier de l'Ordre des Artes et des Lettres). Leto pred smrtjo je objavil avtobiografsko delo *Spomini*. V slovenščino je preveden tudi njegov roman *Med ženami*. Je eden tistih irskih avtorjev, o katerih je pisatelj Dermot Bolger dejal, da so neznansko pomembni in nezgredljivo povezani z irsko dušo, vendar pa »potovanja ne prenašajo vedno tako dobro, kot bi si zaslužili«. McGaherna so samo v Franciji in ZDA začeli prevajati že v sedemdesetih letih, a kmalu po nominaciji za Bookerjevo nagrado se je njegov sloves razširil tudi drugam. Svoje je prispevala tudi »sedma umetnost« – leta 1995 je bil po njegovi kratki zgodbi *Korea* posnet uspešen film, BBC pa je leta 1998 po romanu *Med ženami* posnela mininadaljevanko z odlično irsko igralsko zasedbo.

zadovoljil grdo sestro njunega šefa Brendana in zato pristane na zmenek s postarano Joan. Prvič morata resno opraviti svoje delo, ko pride na plažo mlado dekle, ki Howieju razlaga o svojem zaročencu in v poročni obleki zakorači v morje. Izkaže se, da je na plaži Banna samo eno prosto delovno mesto obalnega stražarja, da domnevo utopljena punca v poročni obleki ni popolna neznanka, predvsem pa, da njuno prijateljstvo ni tako trdno, kot se je zdelo, da je eden izmed njiju izdal prijatelja, da bi se prigrebel do nove službe.

Večina komike izhaja iz dobro napisanih dialogov med JJ-jem in Howiejem. JJ je v dialogu spretnejši in dominanten. Obema je skupno, da sanjata o lepši prihodnosti in se ne želita soočiti z realnostjo. Sanje o Banni in boljšem življenju, ki bi jima ga služba tam prinesla, zanju postane edina svetla točka in smisel njunega obstoja.

Poleg JJ-ja in Howieja v igri nastopata še dva stranska lika, ki pa sta za razvoj zgodbe zelo pomembna. Njun šef Brendan je človek dejanj, s svojimi intervencijami pa gonilo dogajanja v drami. Izkorišča svojo pozicijo šefa, sili JJ-ja v zmenke s svojo ostarelo neporočeno sestro, manipulira z obema stražarjema. Howieju potrdi vse grdo o JJ-ju, kar je že dolgo vedel, pa ni hotel verjeti. Z nedorečenimi, nejasno izrečenimi obljubami ju neprestano drži v šahu. Lahko bi uresničil njune sanje, če bi jima dal službo v Banni. Živi urejeno življenje odraslega človeka, ves čas pa tako kot JJ in Howie naskrivaj sanja o drugačnem, bolj razburljivem življenju na

Banni. Skrivnostna Uršula pride na plažo v poročni obleki in zakoraka v valove, da bi naredila samomor. Po plaži pobira kamenje in s svojo prisotnostjo popolnoma zmede preprostega Howieja. Lik Uršule je ključnega pomena za dogajanje in preobrat v drami. Uršulina zgodba potrdi JJ-jevo brezbriznost v odnosu do drugih ljudi. Ko si Howie po Uršulinem razkritju ne more več zatiskati oči pred resnico o JJ-ju, se razkrije narava njegovega prijateljstva in resnična čustva, ki jih gojita drug do drugega. Takrat se zastavi vprašanje o resničnem prijateljstvu in o prijateljstvu, ki ga zgradimo v čudnih okoliščinah zaradi osamljenosti ali zaradi morebitnih koristi, ki bi nam jih prijateljstvo lahko prineslo. V trenutku, ko je prijateljstvo reševalcev JJ-ja in Howieja postavljeno na preizkušnjo, se zavesta, da potrebujeta drug drugega, saj bi bilo s koncem prijateljstva konec tudi njihovih sanj o boljšem življenju na Banni.

Bridget O'Connor je v *Zastavah* spretno prepletla komično in tragično. Dobro napisan dialog, v pogovornem jeziku z obilo kletvic, ki priča o socialnem statusu likov, je nosilec komičnega. Zgodba nas ves čas preseneča s svojimi nenadnimi preobrti, čudaški liki so zanimivi, dobro zarisani in kljub svoji drugačnosti še vedno dovolj realistični. Kljub navidezni lahkotnosti in komiki v dialogu drama prinaša tudi temnejše momente, kjer se dogajanje zresni in zastavlja vprašanja o smislu bivanja, resničnem prijateljstvu, bistvu medosebnih odnosov, neuresničenih ambicijah in sanjah o boljšem življenju, ki se hitro razblinijo.

Novi član SLG Celje VOJKO BELŠAK

Vojko Belšak (1971) je diplomiral na oddelku za dramsko igro in umetniško besedo na AGRFT v letniku profesorjev Kristijana Mucka in Dušana Mlakarja. Med študijem je bil član Gledališča Zato. na Ptuju, kjer je nastopil v vlogah Gospoda Smitha v *Plešasti pevki* E. Ionesca (1994), Ines v *Zaprthih vratih* J. P. Sartra (1993) in Natararja Fabrizia v *Krčmarici* P. Turininja (1995); vse tri uprizoritve so nastale v režiji Sama M. Strelca.

Sprva je bil član SSG Trst, kjer je bil zaposlen od 1995 do 2001. Tam je ustvaril več kot dvajset vlog, med katerimi velja še posebej izpostaviti vlogi Hitlerja v *Mein Kampf* G. Taborija v režiji Borisa Kobala in Zmešnjave v *Ta veseli dan ali Matiček se bo uženu* A. T. Linharta v režiji Vita Tauferja. Nato je deloval v Gledališču Koper (2001–2003), Drami SNG Maribor (2003–2006), SNG Nova Gorica (2006–2009), z letošnjo sezono pa je postal član igralskega ansambla SLG Celje. Poleg tega je gostoval tudi v SNG Drama Ljubljana, MGL, MG Ptuj ter Operi in baletu SNG Maribor. Do sedaj je ustvaril več kot 60 vlog.

Prejel je študentsko nagrado Prešernovega sklada za vloge Plačilnega, Izmozganca, Advokata v Brechtovem *Gospodu Puntili in njegovem hlapcu Mattiju* v režiji Jerneja Lorencija in za vlogo Majorja v *Strniševih Ljudožercih* v režiji Aleša Novaka, leta 1998 pa je prejel še nagrado zlata paličica za vloge Policaja, Gasilca in Tretjega v *Butalcih* F. Milčinskega v režiji Jaše Jamnika (SSG Trst).

Posnel je okoli 100 radijskih iger in približno 20 sinhronizacij za animirane filme, poleg tega redno sinhronizira radijske in televizijske reklame. Nastopil je tudi v različnih filmskih in televizijskih produkcijah.

PIA ZEMLJIČ

Nagrada zlata paličica za najboljšo žensko vlogo

Pia Zemljič je prejela nagrado zlata paličica za najboljšo žensko vlogo za igralsko kreacijo v predstavi *Mala morska deklica* Hansa Christiana Andersena v režiji Ivce Buljana in izvedbi Mini teatra iz Ljubljane.

Pia Zemljič v predstavi *Mala morska deklica* ne igra zgolj naslovnega lika, temveč prehaja različne ravni, od občutljive pravljичne deklice do radožive pripovedovalke ter neposredne in mestoma ironične komentatorke dogajanja. Širok spekter različnih izraznih sredstev vseskozi uporablja večje in igrivo.

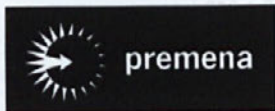
(Utemeljitev strokovne žirije)

STATISTIKA SLG CELJE ZA SEZONO 2008/09	PREMIERE V SEZONI 2008/2009						PONOVIITE V SEZONI 2008/2009				
	ELLING	ČAROVNICE	HIŠA BERNERDE ALBA	DIPLOMI RANEC	TIRKO	SAMOROG	TO TI JE LAJF	EVROFILIJA	MAČEK MURI	BORZA SLOVENSkih KARAKTERJEV	LJUDJE IN MIŠI
Zvone Agrež								x			
Luka Cimprič		x		x							
David Čeh		x	x		x				x		x
Kristijan Guček	x					x			x	x	
Nina Ivanišin		x	x	x		x					
Jagoda			x	x			x	x			
Renato Jenček	x						x	x			x
Aljoša Koltak	x						x		x		x
Rastko Krošl		x		x				x			x
Anica Kumer		x	x		x						
Minca Lorenci		x	x			x	x		x	x	
Barbara Medvešček	x		x		x			x		x	
Manca Ogorevc		x	x	x (vsok)					x		
Lučka Počkaj		x	x	x				x			
Miro Podjed	x					x		x			x
Tanja Potočnik		x	x	x					x		x
Tarek Rashid		x						x			x
Igor Sancin		x		x		x		x			x
Mario Šelih				x		x					x
Damjan M. Trbovc				x					x	x	x (vsok)
Bojan Urnek		x			x	x			x		
Barbara Vidovič <i>Članica ansambla SLG Celje do 4. 10. 2008</i>		x						x		x	
Igor Žužek				x		x			x		x
GOSTUJOČI IGRALCI											
Vlado Novak						x					
Ana Ruter			x (vsok)								
Barbara Vidovič <i>Gostja od 5. 10. 2008</i>		x									
ŠTEVILO PONOVIITEV V SLG CELJE V SEZONI 2008/09	30	35	7	17	19	7	2	1	6	2	9
ŠTEVILO GOSTOVANJ V SEZONI 2008/09	7	1	7	3	3	1	0	5	17	7	7

PREMIERE V SEZONI 2008/2009	ELLING	ČAROVNICE	HIŠA BERNARDE ALBA	DIPLO- MIRANEC	TRIKO	SAMOROG
Besedilo	Simon Bent	Roald Dahl	Federico García Lorca	Terry Johnson	Milan Jesih	Gregor Strniša
Prevod	Tina Mahkota	Jakob Jaša Kenda	Maja Šabec	Tina Mahkota		
Režija	Andrej Jus	Miha Alujevič	Diego de Brea	Dušan Mlakar	Luka Martin Škof	Janez Pipan
Dramaturgija	Tatjana Doma	Tina Kosi		Tatjana Doma	Urška Brodar	Tatjana Doma
Scenografija	Mojca Kocbek Vimos	Lana Stojan	Diego de Brea	Branko Hojnik	Miha Knific	Marko Japelj
Kostumografija	Jasna Vastl	Maja Ballund	Leo Kulaš	Belinda Radulović	Nadja Bedjanič	Bjanka Adžić Ursulov
Glasba	Jaka Hawlina, Luka Ropret	Duško Raptec Ute	Aldo Kumar		Matej Končan Kleemar	Mitja Vrhovnik Smrekar
Glasbena oprema				Dušan Mlakar		
Koreografija		Tina Valentan			Dušan Teropšič	
Likovna zasnova lutk, izdelava lutk		Gregor Lorenci				
Lektura	Simon Šerbinek	Metka Damjan	Jože Volk	Jože Volk	Jože Volk	Metka Damjan
Asistenca lekture						Jože Volk
Borilne veščine						Rajko Nemeč
Datum premiere	19. septembra 2008	4. oktobra 2008	5. decembra 2008	6. februarja 2009	5. marca 2009	15. maja 2009
Udeležba na festivalih, nagrade			nagrada zlati lev, Umag		Borštnikovo srečanje 2009	

Glavni medijski pokrovitelj

VEČER

Pripravljamo

Ernst Ingmar Bergman

JESENSKA SONATA (Höstsonaten)

Drama

Prva slovenska uprizoritev

Prevajalka **Sara Grbović**

Režiser **Janez Pipan**

Švedski režiser, scenarist, dramatik in producent Ernst Ingmar Bergman (1918–2007) je eden najpomembnejših filmskih mojstrov z izjemnim vplivom na razvoj kinematografije. Posnel je več kot šestdeset filmov in zrežiral več kot sto dvajset gledaliških predstav. Med študijem umetnostne zgodovine in književnosti se je navdušil za gledališče in film, od takrat pa se je skoraj vsako leto pozimi posvečal gledališču, »svoji ženi«, in poleti filmu, »svoji ljubici«. Med leti 1963 in 1966 je bil direktor kraljevega gledališča v Stockholmu. Za svoje delo je prejel številne nagrade, med drugim tudi tri oskarje in nagrado za najboljšega režiserja vseh časov, »palmo vseh palm«, na filmskem festivalu v Cannesu leta 1997.

Družinska drama *Jesenska sonata* pripoveduje zgodbo o svetovno znani pianistki Charlotte, ki je karieri podredila svoje družinsko življenje, predvsem odnos do hčera. Charlotte po dolgih letih obišče hčer Evo. Ne ve, da je tam tudi njena druga hči Helena, ki je psihično bolna in skoraj nesposobna artikulirane komunikacije. Eva je brez materine vednosti vzela Heleno iz sanatorija, kamor jo je namestila mati. Napetost med materjo in hčerjo narašča, saj je Charlotte ljubosumna, ker je Helena bolj navezana na sestro Evo kot nanjo, Eva pa živi v bolečini zaradi popolnega pomanjkanja materine ljubezni. Napetost doseže vrhunec neke noči, ko se v pogovoru razkrijejo dogodki, ki so bili leta pokopani in se o njih v družinskem krogu ni govorilo.

Premiera 5. februarja 2010

Bridget O'Connor

THE FLAGS

Drama
First Slovene Production

Translator **Tina Mahkota**

Director **Matjaž Latin**

Dramaturg **Tatjana Doma**

Set Designer **Marko Japelj**

Costume Designer **Maja Ballund**

Composer **Sebastijan Duh**

Video Designer **Vesna Krebs**

Language Consultant **Jože Volk**

CAST

Howie Andrej Murenc

JJ Vojko Belšak

Brendan Renato Jenček

Punca Minca Lorenci

Guitar played by **Igor Bezget**

This comic drama is set on the second-worst beach in Ireland, where two lifeguards, JJ and Howie, are being bored to death. To alleviate their boredom, since the beach is deserted most of the time, they spend their time shooting seagulls and daydreaming of taking the vacant spots at Banna Strand where attractive and sexy-looking German babes lie glistening as far as the eye can see. They have applied for coveted lifeguard posts at Banna, but JJ must sexually satisfy the ugly, unmarried sister of their boss Brendan. When an unknown girl talks to Howie about her fiancé who went to America and then walks into the sea, the boys have to put their dubious life-saving skills to the test for the first time.

As it transpires that there is only one vacant posting at Banna, and that the supposedly drowned girl in a wedding dress is no stranger to JJ and Howie either, their friendship turns out to be far less solid than it seemed.

This ironic drama crackling with funny dialogue deals with issues of genuine friendship, trust, lies, betrayal, and the meaning of life. It is an inquiry into the core of human relations, unfulfilled ambitions and dreams of a better life that can be so easily shattered.

Vojko Belšak in Andrej Murenc

Opening 27 November 2009

DRUŽENJE V FOYERJU SLG CELJE

Spoštovani obiskovalci in prijatelji gledališča!

Želimo si, da bi gledališče postalo prostor druženja, kjer lahko poleg gledaliških užitkov, ki vam jih nudijo naše predstave, uživate tudi v družbi prijateljev in znancev.

Vabimo vas v foyer SLG Celje, kjer lahko v bifeju poklepetate in izmenjate vtise o predstavah.

V sodelovanju s **Hotelom Evropa** bife v foyerju SLG Celje obratuje eno uro pred predstavo, med odmorom in eno uro po predstavi.

Vljudno vabljeni!

Gledališki list
Slovenskega ljudskega gledališča Celje
Letnik 59, sezona 2009/10, številka 3
Izdaja Slovensko ljudsko gledališče Celje.

Vse pravice pridržane.

Cena te številke je 2 EUR.
V skladu s 13. točko prvega odstavka 26.
člena Zakona o DDV davek ni obračunan.

Za izdajatelja **mag. Tina Kosi**
Urednica **Tatjana Doma**
Lektor **Jože Volk**
Fotograf **Damjan Švarc**
Prevajalka **Tina Mahkota**
Oblikovanje **Alten10**
Naklada 1.000 izvodov

Celje, Slovenija, november 2009

Celje - skladišče

D-Per

97/2009/2010

5000029217,3

COBISS ©